

MAGYAR LAP

+ 3 lei

Taxa postală plătită în aur
aprobării Dir. Gen. PTT RHUNGARIA BUDAPEST
VII., Erzsébet-körút 9—11.Primredactor și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

Oradea, 1937 Dec. 15.

Primcolaborator: dr Gyárfás Elemér

Titulescu az egykori Duca-kormányra és a Liberális Pártra hárítja a Vasgárda feloszlata miatti felelősséget

Nagy cikkben kifejti, hogy ő a volt vasgárdisták külpolitikai követeléseivel nem állott ellentétben. — Duca testvérei és a Duca-kormány tagjai meghazudolják a volt külügyminiszter állításait. Óriási feltűnés diplomáciai és politikai körökben

Bukarest. Saját tud. Titulescunak vasárnap az *Universul*-ban cikke jelent meg. „En és a vasgárda” címmel, amelyben a volt külügyminiszter foglalkozik a legionistáknak ellene emelt vádjával. Ezek a vádak. — írja — amelyek miatt engem támadás célpontjának nyilvánítottak, a következők: 1. A Vasgárda azt hiszi, hogy én vagyok feloszlatajának oka. 2. A különbség, ami az ő külpolitikájuk és az én külpolitikai felfogásom között fennforog. 3. Az a hiedelem, hogy én szabad átvonulást engedtem volna az oroszoknak a Dnyeszteren át, így engedtem volna, hogy idegen népek nélkül tapossa a román földet.

Titulescu ezekre így válaszol:

— A legnagyobb rágalom, hogy én oszlattam fel a Vasgárdát 1933-ban. A Vasgárda feloszlata egy pártnak a műve, amely expressis verbis ezen programot alapján jött hatalomra. A Liberális-pártról van szó.

Titulescu ennek bizonyítására a *Vitiorul* számos cikkéből idéz. Titulescu a továbbiakban azt írja, hogy egy ízben Duca így telefonált neki: „Miután magas helyen nem óhajtlak a Vasgárda feloszlataját, beszéljen ott ő, Titulescu a feloszlata érdekében.”

— Azt válaszoltam neki, — folytatja cikkét a volt külügyminiszter, — hogy mivel ez az ügy belügyi jellegű kérdés, ilyen feladatot nem vállalhatok, de ama magas helyen elmondtam, hogy mit kért tőlem a miniszterelnök s azt is, hogy mit válaszoltam neki. Egyébiránt akkor én

igyekeztem siettetni elutazásomat Csehszlovákiába, mert én egyszerű szakember voltam abban a kormányban. Nem akartam aláírni a Vasgárda feloszlatajáról szóló minisztertanácsi határozatot,

nem tartván szükségesnek, hogy egy ilyen jellegű harcba belekeveredjem. Hogyan lehet az, hogy egy magamfajta egyszerű szakminiszter, akinek nem volt más feladata, mint a külügyek vezetése, egy egész politika bűnbakkja legyen, amelynek felelősségét a Liberális Párt kell, hogy vállalja.

— Ami a második vádpontot illeti, — folytatja Titulescu, — Itáliára vonatkozólag ki fogom mutatni a parlamentben, hogy mi volt a szerepem a szankciók kérdésében. Ami pedig Németországot illeti, erről az ügyről hallgattam eddig, de most megmondhatom, hogy ennek az országnak két ízben ajánlottam fel kölcsönös segélynyújtási egyezményt. Első ízben a német szövetséget függővé tettem attól, hogy Németország kössön szövetséget a velünk szövetségben álló államokkal; második ízben, 1936-ban,

megbíztam berlini külképviseletünket, ajánljon fel Németországnak kölcsönös segélynyújtási egyezményt, anélkül, hogy ezt függővé tettem volna a mi szövetségünkkel való szövetségkötésről.

Duca testvére nyílt levélben aljasnak és gyávának nevezi Titulescut

Követeli tőle, hogy ne szórjon vádakat egy ember emlékére, aki az életével fizetett

A Vasgárda feloszlata ügyében pedig Grigore Duca levelet intézett Titulescuhoz és a miniszterelnökhöz, amelyeket a mai lapok közölnek. A Titulescuhoz írt levélben ilyen kitételek vannak:

— A legelembb emberi érzés az ön volt kartársa és barátja iránt megkövetelte volna tőle, hogy legyen bátorsága vállalni a felelősséget és ne hárítsa át a tényeket másra olyan aljassággal, amelyre őnt nem tartottam volna képesnek. Olvasva az *Universul* cikkét, látom, meddig megy az ön gyávasága, aki személyes okokból menekülni akar most a felelősség elől, amit pedig ügyem kerülhet ki.

— Kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy testvéremmel való kapcsolataim megengedték, hogy sok tényről és részletről legyen tudomásom. Így tudom, hogy annakidején

a kormány sok tanácskozás után a belső rend fenntartásának problémáját a Vasgárda feloszlata nélkül akarta megoldani. Tudom azonban, hogy ön kezdeményezője és kiterjesztője volt a feloszlatajának, annyira, hogy lemondással fenyegetődött, ha ez meg nem történik. Azzal indokolta őt ezt, hogy másként nem tudja külpolitikai

A kormánypart vezére az alkotmánymódosítás időszereülenségeről

Jamandi vallásügyi miniszter a népisebbségekről

Bukarest. Saját tud. Dinu Bratianu Pites-tiben mondott beszédet.

— A Nemzeti Parasztpárt — mondotta — az alkotmányos kérdéssel hozakodik folyton elő. Szerintünk az alkotmány módosításának kérdése nem időszere, azt csak akkor lehetne napirendre tűzni, ha az ország nagy érdekei tennék szükségessé. A jelenlegi alkotmányos rendszer mellett azonban az ország nyugodtan fejlődhet és a kormány is kormányozhat. Anélkül, hogy tevékenységét korlátoznák.

Bukarest. Saját tud. Jamandi vallásügyi miniszter Botosaniban mondott beszédében a kisebbségi kérdéstről is érdekesen nyilatkozott.

téstől. A paktumot csak azért nem kötötték meg, mert Németország akkori külügyminisztere azt válaszolta, hogy a német kormány nem akar újabb megegyezéseket vállalni a jövőre nézve.

Végül az átvonulás kérdésével foglalkozik cikkében Titulescu és azt állítja, hogy soha semmiféle kötelezettséget nem vállalt arra, hogy az orosz csapatoknak Románia területén szabad átvonulást biztosítson.

A cikk óriási feltűnést keltett politikai és diplomáciai körökben, különösen a Németországgal kapcsolatos állítás miatt. Az akkori kormány tagjai szerint, nekik erről az ajánlatról semmiféle tudomásuk nem volt s állítólag készülnek is arra, hogy hivatalos nyilatkozatot tegyenek a kérdésben.

programját megvalósítani.

— Annyira makacs volt ön álláspontjának képviseletében, hogy testvérem egy közös barátjuk közbenjárását vette igénybe, győzze meg őnt a felfogás helytelenségéről. Azonban ennek nem volt eredménye. Persze, — fejezi be a levél, — senkitől se lehet várni, hogy érző jellem legyen és férfiasan vállalja a felelősségvállalás kockázatait, de azt meg lehet kívánni, hogy ne szórjon vádakat egy ember emlékére, aki vállalva a felelősséget, az életével fizetett.

A miniszterelnökhöz intézett levélben G. Duca felhívja a volt Duca-kormány tagjait, tisztázzák ezt a helyzetet.

A VOLT DUCA-KORMÁNY TAGJA IS VÁLASZOLNAK.

Bukarest. Saját tud. A Duca-kormány volt tagjai kedden összeülnek a miniszterelnök lakásán, hogy megszövegezzék a válaszukat Titulescu állításaira. A volt külügyminiszter levelet küldött az *Universul*-nak, amelyben viszszautasítja Gr. Duca levelének sértő kitételeit, amelyek, — úgymond — nem illeken a levélíró neveléséhez. A ténybeli állításokra való válasz megadásának a jogát azonban fenntartja akkorra, amikor a volt Duca-kormány tagjai már megadták válaszukat a kérdésben.

— Mi is nacionalisták vagyunk, — mondotta, — akik küzdünk a román elem elsőbbségeért művelődési, a gazdasági életben és minden más területen. Tiszteletben kell azonban tartanunk a jogállapotot és ne lássunk a kisebbségi állampolgároknak mindenáron ellenséget s ne helyezük őket alsórangusági helyzetbe. Mi, románok 15 milliót számlálunk az országban és nincs mit félünk néhány millió kisebbségitől. Ha a románok Erdélyben, a magyarok alatt, Bukovinában az osztrákok alatt és Besszarábiában az oroszok alatt meg tudták őrizni életképességüket, akkor igazán szegény volna, ha nemzeti államunk területén — ahol

minden jog és szabadság birtokában vagyunk. — félnék a kisebbségektől.

— Azt azonban megkívánjuk tőlük, hogy hű állampolgárok legyenek és ne nézzenek másfelé. Országhatáraink számukra is örök időkre vannak megvonva.

MANIU ÉS A RÁDIÓBESZÉD.

Bukarest. Saját tud. Maniu Erdélybe utazott s már röviden nyilatkozott is *Tatarescu* rádió-beszédével kapcsolatban.

— A miniszterelnök. — mondotta — kérdéseket tett fel nekem beszédemben, amelyekre én már nagyon sokszor feleltem. Sajnos azonban a kormánynak meg vannak az eszközei arra, hogy megakadályozza, hogy ezek a válaszok a közvéleményhez eljussanak. Most a rádió-igazgatóság is késlekedik végleges választ adni arra a kérdésemre, hogy én is beszélhessek a rádióban, mint ahogy a miniszterelnök beszélhetett. Az igazság azonban mégis csak kiderül a végén.

Bukarest. Saját tud. A rádió igazgatótanácsa ma összeült, hogy a Maniunak adandó végleges választ megbeszélje. A belügyminiszter ugyanis, akihez az igazgatótanács az ügyet át akarta tenni, visszautalta azt a rádió-igazgatóság hatáskörébe.

NAPONKÉNT KÉTSZERI RENDFENNTARTÓ ERTEKEZLET A MEGYEFŐNÖKÖKNÉL.

Bukarest. Saját tud. A választási harc erősödésére való tekintettel, a belügyminiszter körrendeletet küldött a megyefőnököknek, hogy minden megyeszékhelyen naponta két értekezlet is tartson a megyefőnök a főügyessel és a helyőrségparancsnokkal. Az első napi értekezlet reggel legyen és a napi munkatervet beszélje meg, a másik pedig este, a megyéből befutott jelentések megbeszélésére.

A TÁBLAI ELNÖKÖK SZEMÉLYESEN ELLENŐRZIK A VÁLASZTÁSOKAT

Sassu igazságügyi miniszter felhívta a táblai főügyészeket, hogy személyesen ellenőrizzék saját területükön a választásokat és magának a miniszternek tegyenek észrevételeikről jelentést.

Parlamenti vita Attlee őrnagy spanyolországi útja miatt

Az angol alsóház leszavazta az ellenzék vezére ellen beadott bizalmatlansági indítványt

Londonból jelentik: Az alsóház egyik konzervatív képviselője tudvalevően bizalmatlansági indítványt nyújtott be *Attlee* őrnagy munkáspárti vezér ellen spanyolországi útja miatt azzal az indokolással, hogy *Attlee* Őfelsége ellenzékének a vezére és ebben a minőségében hivatalos tisztet tölt be. Spanyolországi útjával tehát megsértette a benemavatkozás kötelező elvét.

Attlee hosszabb beszédben utasította vissza a vádat. Kijelentette, hogy semmi furcsa dolgot nem művelt. Mindenki tudja, mi a véleménye a spanyol helyzetről és sohasem titkolta, hogy rokonszenvezik a spanyol köztársasággal s ezt a rokonszenvét Madridban is kifejezésre juttatta. *Negrin* hívta meg és ő a meghívást elfogadta. A konzervatív részről benyújtott bizalmatlansági indítvány indokolatlan támadás személyi becsülete ellen és ezért azt a leghatározottabban visszautasítja. *Attlee* arra sem volt hajlandó, hogy bocsánatot kérjen a képviselőháztól. Nem ismeri el — ugymond, — hogy Őfelsége ellenzékének a vezére lenne, mert ilyen hivatal nincs.

Chamberlain a kormány nevében éppen ez utóbbi kijelentésre utalva, mindössze annyit mondott, hogy *Attlee* nyilatko-

A háziasszony
nem tud varázsolni

— ha váratlan vendégek érkeznek, de egy jó kávéval mindig meg tudja kínálni őket. Nagyobb örömet nem is szerezhetnek neki, mintha még egy csészével kérnek. Ebből látja, hogy ízlik a kávéja, melyet az egészséges *Kathreiner- és Valódi Franck-ból* készített. Hogy emellett még annyira olcsó is, annak még inkább örövend.

Delbos francia külügyminiszter a jugoszláv fővárosban

Hosszas megbeszélések *Stojadinovics* miniszterelnökkel. — A francia vendég beszédet mondott a belgrádi rádióba

Belgrádból jelentik: *Stojadinovics* jugoszláv miniszterelnök és külügyminiszter hétfő este viszonzta *Delbos* francia külügyminiszter látogatását a francia követségen. Ez alkalommal hosszas megbeszélést folytatott a francia külügyminiszterrel.

Delbos este a belgrádi rádióban beszédet mondott és hangoztatta, hogy szíve mélyéig

megindította a jugoszláviai fogadtatás és csodálattal látja milyen egyszerű föllendülésben van Jugoszlávia minden téren. Ezután a francia követ adott díszbeszédet *Delbos* tiszteletére.

RÖDER VILMOS MAGYARORSZÁGI HONVÉDELMI MINISZTER HIVATALOS LÁTOGATÁSA AZ OLASZ KATONAI ÉS POLITIKAI VEZÉREKNÉL

Rómából jelentik: *Röder* Vilmos magyarországi honvédelmi miniszter hétfőn délelőtt fölkereste *Badoglio* tábornagyot, akinél egy félórahosszig tartózkodott. A délelőtt további részén *Röder* Vilmos folytatta hivatalos látogatásait. Délután 4 órakor *Valle* tábornok, légügyi államtitkárt, fél 5 órakor *Cavagnati* tengerenagyot, tengerészetügyi államtitkárt kereste fel. A tengerészeti minisztériumból *Röder* a fasisztapárt székházába hajtatott, ahol *Starace*, a fasisztapárt főtitkárát látogatta meg. Háromnegyed 6 órakor a Cighi-palotában *Ciano* külügyminiszternél, fél 7 órakor *Mussolininél* tett látogatást. Este 9 órakor *Pariani* hadügyi államtitkár vacsorát adott *Röder* honvédelmi miniszter tiszteletére a római tiszti kaszinóban.

FLANDIN VOLT FRANCIA MINISZTERELNÖR GÖBBELS NÉMET BIRODALMI MINISZTERNÉL

Berlinből jelentik: A német birodalmi fővárosban tartózkodó *Flandin* volt francia miniszterelnök hétfőn meglátogatta *Göbbels* propagandaügyi minisztert, akivel kétórás tanácskozást folytatott.

Párizsi jelentés szerint a francia külügyhivatal sajtóosztályának főnöke december végén Berlinbe utazik, ahol *Aschmann* német külügyi sajtófőnököt látogatja meg.

A KISANTANT VEZÉRKARI FŐNÖKEI PRAGÁBAN

Prágából jelentik: *Jonescu* tábornok, román vezérkari főnök és *Nedics* tábornok, a jugoszláv vezérkar főnöke Prágába érkezett a Kisantant vezérkari főnökeinek tanácskozására.

LANSBURY ANGOL BÉKEPOLITIKUS A LENGYEL KÜLÜGYMINISZTERNÉL

Varsóból jelentik: *Lansbury* hétfőn Varsóba érkezett és délután látogatást tett *Beck* külügyminiszternél.

Nagy érdeklődés előzi meg a várad-velencei Katolikus Ház Karácsonyi Vásárát

Csütörtökön, december 16-án este fél 8 órakor nyílik meg a várad-velencei Katolikus Házban a Karácsonyi Vásár, amelyet hetek óta nagy gondtal készítenek elő a lelkes jótékony hölgyek. Az a lázas sürgés, amely a Katolikus Ház táján tapasztalható, legjobban bizonyítja, hogy mily nagy érdeklődéssel fogadják a közönség minden rétege a Karácsonyi Vásárt. Kétségkívül a legelőkelőbb téli bevásárlási forrás és négy napig a legkellemesebb szórakozási alkalom lesz a kiállítás, melyen találkozót ad egymásnak a megye és város egész társadalmára.

A Karácsonyi Vásár felöleli a népművészeti, háziipari kiállítás mellett a magyar nép munkáincait, a művészvilág produktumait. Az ezernyi látóval mellett gondoskodott a rendezőség számtalan szórakozásról, hangversenyről. Esténként izletes vacsorákról, amelyek között bogrács-gulyás, szegedi halpaprikás és flekken is lesz. A pompás ételek mellé kitűnő zamátú borokról is gondoskodik a rendezőség. A kiállítás és vásár minden nap délelőtt 10 órától a késő esti órákig tart nyitva, hogy mindenkinek alkalmá legyen megtekinteni még abban az esetben is, ha napközben más elfoglaltsága akadályozná.

Delbos francia külügyminiszter budapesti átutazásakor találkozik Kánya magyar külügyminiszterrel

Budapestről jelentik: Az „Uj Nemzedék” munkatársának jelentése szerint biztosra veszik, hogy Kánya Kálmán külügyminiszter szerdán találkozni fog a Budapesten átutazó Delbos-sal. A francia külügyminiszter vonata szerdai 6 órakor érkezik meg Budapestre és onnan 7 óra körül tovább Prága felé. Egyesek úgy tartják, hogy Kánya esetleg a jugoszláv-magyar határig elébe is utazik Delbos külügyminiszternek, ez azonban nem valószínű, mivel Delbos vonata az éjjeli órákban érkezik meg a magyar határra.

ÖN A HIBÁS

Faltanúsok, pörseések, sömör, mindannyi hamar elfűnik, újra viszszanyeri jó kedvét, életörömét, — ha Cadum-kenőccsel kezel. Ez a felülmúlhatatlan orvosság megszünteti a viszketést és a bőrvörösséget. Hatása gyors — költségek csekélyek. Jó, ha állandóan kéznél tart egy doboz Cadum-kenőcsöt.

kérjen csakis valódi Cadum-kenőcsöt!

Az Országos Magyar Párt választási mozgalmái

Kolozsvárról jelentik: Többször írtunk már arról, hogy a szavazóköreket szinte mindenütt megváltoztatták

A „Magyar Lapok” kolozsvári tudósítója előtt Bethlen György gróf, az Országos Magyar Párt elnöke ezzel kapcsolatban az alábbi nyilatkozatot tette:

— A szavazójegyek kiosztásánál, valamint a szavazókörök beosztásánál számos helyről szabálytalanságokat jelentenek. Ezek nagymértékben csökkenthetik a magyarság választási esélyeit. Ugyanakkor azonban oly lelkesedéssrel és áldozatkészséggel érkeznek mindenhol jelentések, melyek azt mutatják, hogy magyar népünk tisztában van annak az alkalomnak nagy politikai jelentőségével, melyet ezek a mostani választások kínálnak. Eppen ezért remélem és bízom abban, hogy ez a lelkesedés ellensúlyozni fogja ezeket a választási mesterkedéseket és bizonyosságot fog tenni a magyarság nemzeti egységéről és politikai fejelemzettségéről.

TELJES ERŐVEL FOLYIK A MAGYARPARTI FELVILÁGOSÍTÓ MUNKA

Székelyudvarhelyről jelentik: A magyarpárti választási felvilágosítás teljes erővel folyik, ám bár sok nehézségekkel kell megküzdeniök. Nem szólvá arról, hogy a községi tanácstermeket és egyéb helyiségeket sehol sem adják át a választási gyűlések céljaira, a szabadtéri gyűlések megtartása is sok helyen lehetetlenné válik. Így Oroszhegyen dr Filó Ferenc szenátorjelöltet és dr Hinléder Fels Ákost akadályozták meg beszédeik bevégzésében. Nehézségekkel kell küzdenie a tagozatnak a plakátok kiragasztása körül is, mert a plakátragasztó vállalat nem tesz eleget kéréseinek. Ezen úgy segítettek, hogy a helyi lap különkiadást rendezet és ennek keretében közölte megfelelő módon a választási plakátot is. Az igazolványok kiosztásánál egyre jobban jelentkeznek az a törekvés, hogy minél kevesebb magyar választó jusson választójogának formai birtokába.

A NEMZETI PARASZTPART MAGYAR TAGOZATOKKAL IGYEKSZIK MEGTÉVESZTENI A MAGYAR TÖMEGEKET.

Aradról jelentik: A választói gyűlések folynak, de a határszéli községekben igazoltatásokkal és egyéb akadályokkal járnak. Egyidejűleg a többségi pártok, főként a liberális és a Nemzeti Parasztpárt hatalmas propagandát fejt ki, sőt utóbbi mindenütt magyar tagozatot próbál felállítani. Az aradi magyarpárti listán változás történt. Az 5-ik helyen jelölt Kelemen Mihály helyébe Nagy István ugyancsak magyarpárti képviselő lépett. A lista a 8-ik sorszámot nyerte. A megyében folyik az új szavazóigazolványok kiosztása. A Magyar Párt megbízottait a magyarság mindenütt a legnagyobb szeretettel és lelkesedéssel fogadja és a gyűléseken örvendetesen nagy számban jelenik meg.

MAGYARPARTI GYŰLESEK KOLOZS MEGYE KÖZSÉGEIBEN.

Kolozsvár. Saját tud. A Magyar Párt a választások közeledésével egyre jobban fokozza a maga választási tevékenységét. A kolozsmegyei tagozat legutóbb Bánffyahunyadon rendezett nagygyűlést a Tigris szálló nagytermében. A gyűlést, amelyen több, mint háromezer, a környékből összegyűlt magyar választópolgár vett részt, Bokor Márton református lelkész, tago-

zati elnök nyitotta meg. Utána dr gróf Bethlen György országos pártelnök képviselőjelölt nagyhatalmú beszédben vázolta a magyarság sérelmeit, hangoztatta az összefogás szükségességét és az önálló lista melletti egységes felsorakozás fontosságát. Ifj. Deák Ferenc építész képviselőjelölt programbeszédében a magyar iparosság panaszait és azok orvoslásának szükségességét hangoztatta. Dr Asztalos Sándor ügyvéd képviselőjelölt a magyar ifjúsági mozgalmakról beszélt, végül báró Atzél Ede lelkész szavai hívták egységes táborba a magyarságot.

Ha a falusi magyarság nem ismer akadályt, hogy eleget tegyen kötelességének, — mennyivel inkább erkölcsi kötelessége ez a városi magyarságnak?

Dicsőszentmártonból jelentik: A szavazóköreket beosztásánál Kisküküllőmegyében nemcsak a távolságot vették irányadóul, hanem azt is, hogy vagy a szavazókörök székhelyei legyenek lehetőleg nagyon nehezen és csak egyetlen uton megközelíthetők, vagy pedig a nagyobb magyar községek választói a folyók hídjain legyenek kénytelenek keresztülmenni, hogy a szá-

75 kgr. — mi a teendő?

nem kell elkeserednie, ha a tüdőből duplatoka, vastag kar és szédítő csipő néz is szembe. Éhségsdiétát sem kell tartania, hanem csak az ezerszeresen bevált Richter teát kell innia. A kellemetlen és terhes zsírréteg mindjobban és jobban elfog tűnni: fiatalos, friss, könnyed mozgulatokkal élvezheti ismét karcsúságát. Azonban kérje mindég csak a dietikus:

DR ERNST RICHTER FOGYASZTÓTEÁT
1 doboz 100 lei, különlegesen erős 120 lei.

vázási helyekre jussanak. Vannak községek, ahol a kiosztott választási igazolványokban más szavazási székhely szerepel, mint a hivatalosan kiadott hirdetményben. Ebből újabb bonyodalmak származhatnak. Amennyiben az időjárás nem változik meg, a folyók nem fagnak be és a sár nem szárad fel, a falusi szavazók a választás napján szinte legyőzhetetlen nehézségek elé kerülhetnek. Mindezek a körülmények arra bírták a megyei tagozat vezetőségét, hogy a városi lakosságot a legnagyobb nyomatékkal hívja fel szavazási kötelességének teljesítésére. „Egyes községeinknek — mondja többek között ez a felhívás, — a mostani nehéz időben 25–30, vagy még ennél is több kilométernyi utat kell megtenniök, hogy a szavazókörök székhelyére juthassanak. A városiak ennek a fáradságnak nincsenek kitéve. Kényelmesen juthatnak szavazási igazolványaikhoz és kényelmesen adhatják le szavazataikat. Ha a falusi magyarság minden akadályon keresztül igyekszik eleget tenni kötelességének, mennyivel inkább erkölcsi kötelesség ez a városi magyarságnak.”

HIRTELEN ÉRDEKLŐDÉS A MAGYAR IRODALOM IRÁNT.

Dicsőszentmártonból jelentik: A román pártok közül magyaryelvű plakátot eddig csak a Junian párt ragasztott ki a városban, amely két-szakasos Ady-idézzel kezdődik s a magyar földművesek előtt ócsárolni igyekszik a Magyar Pártot. Ez a hirtelen érdeklődés a magyar iro-

A Magyar Párt választási propaganda-kiküldöttjeinek egy része Szász Ferenc dr lapszerkesztő és képviselőjelölt vezetésével a megyei Pusztakamarás községet látogatta meg, ahol az egybegyűlték kíséretében Kemény Béla báró, Istók Sándor református lelkész és Tóth Károly tanító fogadták a kiküldötteket. Istók Sándor üdvözlő szavai után Szász Ferenc lelkész beszédben mutatott rá azokra a veszélyekre, amelyek a széthúzó magyarságra leselkednek. Utána Bogdán István hírlapíró rövid beszédben serkentette a mezőségi magyarságot a tömörülésre. Kitérő lelkesedéssel fogadta Fráta község lakossága is a magyarpárti kiküldötteket, Nagy Gyula református lelkésszel és Török Kálmán földbirtokossal az élükön. Az üdvözlések és kiküldöttek beszédei után Török Kálmán földbirtokos beszélt a Magyar Párt lelkész munkájáról.

Ha a falusi magyarság nem ismer akadályt, hogy eleget tegyen kötelességének, — mennyivel inkább erkölcsi kötelessége ez a városi magyarságnak?

dalom irányában nem sokat változtat a helyzeten. Jellemzi a magyarság hangulatát, hogy naponta jönnek szóbeli és levélbeli üzenetek a távolabb fekvő községek egyszerű magyar népetől s vagy azt jelentik, hogy a falvakban szerezni várják a jelöltek kiutazását, vagy pedig azt, hogy a község tudni fogja kötelességét akkor is és készül a választásra, ha a jelölteket a kijövetelben megakadályoznák. A vidéknek bekapcsolódása s önkéntes jelentkezése a választási előkészületekért ma sokkal jobban mutatkozik, mint bármely eddigi választás alkalmával.

GYERGYÓSZENTMIKLÓS NAGY LEKESÉDÉSSEL ÜNNEPELTE A MAGYARPARTI JELÖLTEKET.

Gyergyószentmiklóson vasárnap délelőtt 10 órakor dr Gáll Alajos képviselőjelölt, a Magyar Párt gyergyói tagozatának elnöke nyitotta meg a gyűlést. A termet zsúfolásig megtöltő közönség kitérő lelkesedéssel üdvözölte dr Gyárfás Elemér, dr Ábrahám József szenátor, valamint dr Páll Gábor és dr Bartha Ignác képviselőjelölteket. László Ignác esperes-plébános szünni nem akaró taps és éljenzés közepette üdvözölte a magyarság képviselőit. Elsőnek dr Ábrahám József szenátor szözlött nagyhatású beszédben a népkisebbségek jogegyenlősége és a nyelvjogok érdekében. Majd dr Gyárfás Elemér szenátor mondott beszédet, amelyet a közönség a legnagyobb figyelemmel hallgatott végig. Dr Gyárfás Elemér beszédében mindenekelőtt azt indokolta meg, hogy miért kellett a magyarságnak ezuttal is önálló listával résztvennie a választásokon. Elnézést kért azért, ha az elmúlt négy esztendő alatt esetleg kevesebb eredményt értek el, mint amit elvártak tőlük. De végük tekintetbe, — úgymond, — hogy a többségi sajtó részéről szított gyűlölet hullámai egyre magasabban csapnak körülöttünk és ebben a légkörben a legcsekélyebb eredmény elérése is hatalmas küzdelmet követel attól a tizenegy magyarpárti képviselőtől, akik az itt élő magyarságot képviselhetik. Egyetlen célunk lehet: népünket minden körülmények között együtt-tartani és arra vigyázni, hogy soraink ne ritkuljanak. A Vásárhelyi Találkozóról szólva felemlíti, hogy a magyar ifjúság ottan hitvallást tett amellelt, hogy egy lesz a küzdelemben és egyetlen közös célért fog küzdeni. Itt volna az ideje, — mondotta Gyárfás Elemér, — hogy ez az egység kifejezésre is jusson.

Végül dr Páll Gábor intézett drámai hatású szavakat a közönséghez, amelyben fölhívta figyelmüket az idők komolyságára.

Dr Gáll Alajos és dr Bartha Ignác Kilyénfalván és Alfaluban mondottak nagyhatású beszédet, délután pedig ismét zsúfolásig telt teremben Gyergyószentmiklóson volt gyűlés

A biharmegyei Magyar Párt nagyszabású felvilágosító munkája

Nagyvárad. Saját tud. A Magyar Párt választási bizottsága és dr. Soós István képviselőjelölt a nagyvárad hatalmas sikerű elterjesztő gyűlés után tovább folytatja megyeszerte felvilágosító munkáját és mindazok a magyar községek, amelyet a jelöltek és központi kiküldöttek meglátogatnak, hatalmas lelkesedéssel ünneplik a Magyar Pártot, annak jelöltjét, dr. Soós Istvánt és fogadalmat tesznek, hogy a december 20-iki képviselőválasztáson a Magyar Párt célkitűzéseit segítik diadalra.

Tegnap délelőtt négy körösmenti községet keresett fel dr. Soós István képviselőjelölt, Daróczi Kiss Lajos hírlapíró, központi kiküldött képviselője. Délelőtt 10 órakor Örvénd községben tartották gyűlést.

Délben 12 órakor Pusztajlak községben volt gyűlés, ahol közel 20 választópolgár előtt mondta el dr. Soós István programbeszédét.

Délután az első gyűlést Mezőtelki községben tartották a Magyar Párt kiküldöttei. Késő este volt már, amikor Pósalaka községbe érkeztek dr. Soós István és kísérete, hogy megtartsák a propagandagyűlést, amelyen megjelent a falu minden magyar választója.

Itt írjuk meg, hogy míg Nagyváradon vasárnap délelőtt a Kath. Kőr nagytermében hangzott el dr. Soós István programbeszéde, addig délelőtt 11 órakor az Ősi telepen, délután pedig az Elő-telepen volt igen látogatott elterjesztő gyűlés, melyeken dr. Fehér Endre képviselőjelölt a politikai helyzetet, az elmúlt négy év alatt ránküzdült sérelmeket ismertette, míg Daróczi Kiss Lajos a választási harcok során elhangzott ígéretésekkel a magyarság sorai felé intézett csábításokkal és a magyarság helyes útjának megjelölésével foglalkozott.

Hétfőn este a Str. Duca (volt Sal Ferenc utcai) Magyar Házban volt igen látogatott gyűlése az első körzeti magyarságának, amelyen dr. Soós István képviselőjelöltön kívül felszóltak Varga György kályhámester, valamint Szabó Károly körzeti elnök figyelmeztette a magyar iparosságot és munkásságot, hogy érdekeiket senki más nem képviselheti, csak az, aki az ő veréből származott és saját életében érzi mindazokat a fájdalmakat és sérelmeket, melyeknek orvoslásáért küzdenie kell. Ezután tisztújítást tartottak, amelynek keretében a körzet egyhangú lelkesedéssel újból megválasztotta Szabó Károlyt a körzet elnökének.

Leles és népes gyűlések voltak a váradkörnyéki tanyavilágban is, ahova Ajtay Gyula

intézőbizottsági tag utazott ki. Az első gyűlés Váradpósán volt, ahol a tanyavilág lakói egytől-egyig összegyűlekeztek, hogy meghallgassák a központi kiküldött felvilágosító beszédét. Ezután Biharsályiban volt gyűlés. Itt is a község apraja-nagyja összegyűlekezett és a leglelkesebb hangulatban beszélt meg a választási teendőket. Délután Váradleson volt gyűlés, ahol Ajtay Gyula szintén nagy érdeklődés mellett fejtette ki a Magyar Párt programját és világosította fel a választási teendőkről.

DR. SOÓS ISTVÁN KÖZBENJÁRÁSA ATHANASIU TÖRVÉNYSZÉKI FŐELNÖKNÉL.

Nagyvárad. Saját tud. A biharmegyei választási küzdelemnek ünnepi állomása volt az a hatalmas népgyűlés, melyen a gyantái magyarok dr. Soós István programbeszédét meghallgatták. A népszerű jelöltet már a falu határában népes küldötség fogadta, üdvözlőbeszéddel és virággal. A gyűlésen óriási számban jelentek meg a magyar szavazópolgárok s határtalan lelkesedéssel tettek tanúságot. Ezt megelőzőleg Tenke községben is tisztújítással egybekötött választói gyűlés volt, melyen Tunyogh Lajost választották meg újra tagozati elnöké.

Már beszámoltunk azokról a nehézségekről, amelyeket Paptamási község magyar választójának útjába állítanak a szavazójegyek kiosztása körül. Soós István dr. jelölt e szabálytalanság ellen Athanasiu törvényszéki főelnöknel választási panasszal élt. A panasz szerint Paptamási községben kihirdették, hogy a szavazó-

jegyeket másnap Székelyhid községben osztják ki. Ez nemcsak törvényellenes, hanem a szavazóknak 84 lei vasuti költséget okoz. Ennek ellenére számos magyar választópolgár beutazott Székelyhidra az igazolványok átvétele végett. A járásbíró azonban azt mondta nekik, hogy a bíró időközben kiutazott Paptamásiába és magával vitte a szavazóigazolványokat is. A bíró a mondott napon tényleg kint volt Paptamásiában, de amikor ennek hírére a szavazópolgárok jelentkeztek a községhez, annak ajtaját zárva találták. A bíró pedig, mint aki jól végezte dolgát, visszautazott. Soós István választási panasza végül azt kéri, intézkedjen azonnal a törvényszéki főelnök, hogy Nagy József járásbíró haladéktalanul szálljon ki újra a székelyhidi járás községeibe és tegye jóvá a törvénysértést, melyet elkövetett.

MA A MAGYAR IPAROSOK TARTANAK GYŰLÉST A NAGYVÁRADI MAGYAR HÁZBAN

A magyar kisiparostársadalomnak az általános kisebbségi kérdéseken kívül egészen különleges problémái is vannak. Ezek a különleges kérdések létalapjukban érintik a kisiparosságot. Nagyon fontos tehát, hogy a Magyar Párt képviselőjelöltjei tudomást szerezzenek az iparosok sérelméről, az iparosok pedig megismerjék azt a programot, amit iparosüggekben a párt képviselőjelöltjei teljesíteni akarnak. Ezért a nagyvárad magyar kisiparosok külön gyűlésre jönnek össze ma, szerdán este fél 8 órakor a Magyar Házban, Str. Duca, volt Sal Ferenc-utca 9. A gyűlésen dr. Soós István, a magyar lista vezetője és Fenesi László építőmester, a párt iparos jelöltje mondanak beszédet. Ezúton is felkérjük Nagyvárad magyar iparosait, hogy a gyűlésen a lehető legnagyobb számban jelenjenek meg.

Választók ingyen utaznak a vonaton!

Temesvár. Saját tud. A vasutigazgatósághoz rendelt érkezett, amely a választók vasuti utazásáról szól. A választó díjmentesen utazhat lakóhelyétől a hivatalosan előírt választási helyig s onnan vissza. Odautazáskor a vasuti pénztárnál le kell bélyegeztesse választói igazolványát, ugyiszintén a visszautazáskor is. Visszautazásra csak úgy érvényes a választóigazolvány, ha abból kitűnik, hogy a választópolgár valóban leadta szavazatát. Az utat sem odamenet, sem visszajövet nem szabad félbeszakítani. Aki gyorsvonaton utazik, annak a gyors-

vasuti különbözetet meg kell fizetnie. De lehet rapidvonaton is utazni, ekkor azonban a gyorsvonati feláron kívül a helyjegyet is meg kell fizetni. Az ingyenes utazás a harmadik kocsiosztályra szól. A különbözet megfizetése mellett azonban más osztályon is lehet utazni. Tisztviselők és mindazok, akiknek kedvezményes utazásra szóló igazolványkönyvecskéjük van, mindössze a teljes harmadosztályú viteldíj és a kedvezményes díj közötti különbözetet tartoznak megfizetni, ha más kocsiosztályon akarnak utazni.

Alkonyat írta: Pásztor József

A vadszölő friss hajtásai már kúsztak fölfelé a tornác oszlopain keresztül húzott drótokon. A bodzafa tele volt virággal s a kis kertből a tornác felé libbent a korai rózsák illata.

Tyúkok kapargáltak lenn a tornác alatt, az udvaron. A szomszédház gerincéről a fény leereszkedett az udvarra s a vadszölő résein át szökken az öregasszony arcára, aki egyedül a fejét lehajtván, valami tompa búsongásba merülve ült a széken, kezét ernyedten a kötényébe eresztve.

Mostanában már ritkán mosolygott. Régebben ha valakit meglátott, valami bizó, szelíd derű ömlött el az arcán. Világoskék szeméből megnyugtató jószág áradt, mint a reggeli nap enyhe sugara. Mostanában ha mosoly kérezkedett is néha a szája köré, ebbe a halovány derengésbe is valami halk félelem vegyült. Érezte, hogy nem sokáig hallja már a galambok szelíd turbókolását, a tyúkok kárálását, vagy a kerekeskút nyikorgását. Megszűnik a fény, az illat, behull az élete a sötétség mohó torkába, mely elnyel a végén mindent!

A szívébe néha szorongó fájdalom lopakodott éjszakánként, amikor a sötét sejtelmek ott gubbasztottak az ágya szélén, mintha csak a nagy pillanatra várnának, amely talán feltárja a mélyeséges titkot, ami az élet befejezését jelenti.

Mostanában a kertbe se igen ment le, pedig bimbóztak, nyilottak már kedves virágai. A tavaszal a nagy mandulafát sem nézte meg, pedig ilyenkor, ha már melegen süssöt a nap, mindig álmélkodva, mint a gyermek szokta bámulni a fecsodálatos, nászos pompábalendülését. A vakító, kék eget mámorosan csókolgatták a mandulafalág rózszárin virágkehely, melyek között boldogan zümmögő méhek ütköztek. Fehér, bágyadt angyalszárnyak ereszkedtek az égre álmodóan s a csendbe mesziről áhítatos himnusz szövdött boldog zengéssel, az élet és a szerelem

muzsikáját hintve a mámoros világkelyhek közé.

Ilyenkor visszazökkent mindig valami a fiatalágából az emlékébe. Mikor legelőször, véletlenül hallotta meg az ura vallomását, amint egy barátjának mondta, nem is sejtve, hogy ő is meghallja a tornác alatt összebörülő orgonák közül:

— Ezt a kislányt elvenném feleségül, ha ő is akarna.

Már akkor akarta. Talán sohasem volt olyan boldog, mint ettől a vallomástól az esküvőig. De mégis. Mikor a fia született, majd a leánya. Aztán rohant az idő. Az ura hamar elköltözött. Ő fiatal volt, többen kerülgettek, de csak a két gyermekének akart élni. A fia hamar kiröppent. Tehetséges ember volt, híres ember lett s már csak néhanapján, vendégnek jött haza. A leánya is férjhezment, de nemeokára visszakerült hozzá, mint özvegy s az édesanyjának csak akkor voltak örömnapijai, amikor a fia egy-két évben egyszer meglátogatta.

Pedig ilyenkor is alig beszélhetett vele. Az újságok már előre megírták, hogy hazautazik s mikor megérkezett, a társaság teljesen lefoglalta. Pedig az édesanya fia hazaérkezése előtt már hetekkel előbb elgondolta, hogy mi mindent fog elmondani neki s mikor elment, csak annyit szólt hozzá, a pilláira ereszkedő könnyekkel:

— Nem is beszélünk még semmit és már elmég, édes fiam?

Mostanában a fiával is úgy volt, mint az élete többi dolgaival. Néha ellibbent előtte a múlt. Amikor a fia született. Aztán mikor járt, beszélni kezdett. Ha még egyszer a kis barna fejét az ölében tarthatná, amikor boldog álomban hozzáismulva a karjaiba süppedt! De mindez rég szétfoszott, elnyelte az idő, amíg az ő szíve mindég olyan maradt, amilyen volt, telve féltő gondolat, ragaszkodással, a lelken el-eláradó meliorbúskeséggel, halálos odaadással, addig a fia rég kiröppent, szárnyaira kapta az idegen világot, amit csak azért nem gyűlölt meg, mert a fia boldogulását látta.

Csak egyszer rebbent volna meg a fia szemében az a félnék, kérdő pillantás, ami mindent

tőle vár, az életét odaadta volna, de ez már örökre eltűnt, behullt az idő és a múlandóság torkába.

Mikor legutoljára meglátogatta a fia, a búcsúzásnál görcsösen átölelte. A fia érezte, hogy megremeget az édesanyja teste. Maga is meghökken. Észrevette, hogy az édesanyja nagyon megörögedett. Az ő szíve is összezorult. Az anyja arcára valami fel volt már írva, a szemében megtörtén reszketett a jel: következik a végkifejlés. El akarta azonban magától hesegetni ezt a fájdalmas gondolatot. Az élet sivárságában, a túlekedés és kisebb-nagyobb gonoszságok között oly jól esett tudni és érezni, hogy otthon, a régi családi házban, a gyermekszobában megszokott butorok között, vagy a kertben, a diófa alatt üldögélve reá gondol valaki, aki mindenkinél jobban szereti.

Az édesanyja karjai lehullottak a válláról s tekintete mélyeséges bánattal a szemébe kapaszkodott:

— Vajjon látlak-e még, édes fiam?

A fia meghökkenve felelt:

— Ugyan édesanyám, mire gondol?

— Csak arra, ami következik... Elteit az idő, fiam. Erzem.

A szemébe nézett vágyakozva.

— Ugy szeretném, ha ezután mindég mellett lennél, hogy a hangodat halljam, hogy lássalak... Akkor nyugodtabban mennék el... Bár tudom, hogy ez nem lehet... Mégis, jöjj hozzám fiam, amikor teheted.

Es ezután, ha a levélhordó jött, a szemé mindég felvillant. Már kezdett beletörődni abba a gondolatba, hogy ha majd ráereszkedik a nagy homály, a fiát sem látja többé. Megszakad minden, mint a húr, amelyiken végigjártak az élet dalát.

Aleánya odarakta most is elibe a leveleket.

Egy kis reményesség fénye sugárzott át az arcán.

— Lajos írt? — kérdezte halk hangon.

— Nem, — felelte búss pillantással a leánya.

Az édesanyja eltolta maga elől a leveleket.

— Miért nem írt?

Nanking elfoglalása megtörtént

Pekingben új kínai kormány alakult. — Az amerikai és angol hajók bombázása miatt beavatkozás készül

Nankingból jelentik: A japán nagyezredes hét óráig délután 4 óráig hivatalos közleményt adott ki Nanking elfoglalásáról.

A főváros elfoglalásáról egyébként a következőket jelentik: A Nanking keleti kapuján benyomuló japán csapatok akadálytalanul haladtak előre a nankingi hadiskoláig és északi irányban előretolták állásaikat. Azok a csapatok, amelyek még a város falain kívül állnak, a Bibor hegy déli lejtőjén a Taipingkapu felé nyomulnak, hogy összeköttetést szerezzenek a többi japán csapatokkal.

A Domei iroda hivatalosan jelenti, hogy 14-én Pekingben új átmeneti kormány alakult.

Ez barátságosan együttműködik majd Japánnal és ellensége lesz a kommunista internacionálnak.

A „PANAY“-T KINAI SZALLITÓ HAJÓNAK NÉZTEK A JAPAN REPÜLŐK.

Az amerikai hajók bombázásával kapcsolatban a japán külügyminisztérium nyilatkozatot adott ki. A nyilatkozat hangoztatja, hogy a japán repülők kínai csapatszallító hajónak néztek a „Panay“-t. A japán kormány mélyszégyenül sajnálja az esetet és ezt a sajnálkozását már kifejezésre is juttatta Hirota külügyminiszter és a washingtoni japán nagykövet utján.

Roosevelt elnök üzenetet küldött a japán császárnak

A washingtoni japán nagykövet Hull államtitkárnál

Londonból jelentik: Amerikai jelentés szerint Hull külügyminiszter közölte Saito washingtoni japán nagykövettel, hogy Roosevelt elnök mély megdöbbenéssel és súlyos aggodalommal vette tudomásul azokat a híreket, melyek szerint amerikai hadihajókat bombázták a Jangce folyón. Kérte, hogy közöljék ezt a megdöbbenést a japán császárral. A továbbiakban kijelentette, hogy az Egyesült Államok kormánya gyűjti a „Panay“ elsüllyesztéséről szóló adatokat és azokat Japán elé terjeszti. Reméli, hogy

a japán kormány azonnal közölni fogja az Egyesült Államokkal teljes bocsánatkérését és kártérítési készségét, valamint a hasonló esetek megismétlődését kizáró intézkedések megtételét.

Saito közölte, hogy Hirota külügyminisztertől utasítást kapott, közölje Japán legteljesebb sajnálkozását és bocsánatkérését és jelentse ki,

Japán mindent elkövet, hogy megsegítse az életbenmaradtakat, de ezt nagy mértékben megnehezíti a jelenlegi japán—kínai háború.

Saito nagykövet a külügyi hivatalból távozóban kijelentette, hogy az eset a legsajnálatosabb tévedés következménye. Japánnak nincs semmi elképzelhető oka arra, hogy megtámadjon amerikai hadihajókat. Különben kormányától úgy értesült, hogy a bombákat azok a japán repülők dobták, amelyek utasítást kaptak, hogy bombázzák a Jangce folyón a kínai katonákat szállító hajókat.

AZ ANGOL KORMÁNY HAT ÓRIÁSI CSATAHAJÓT KÜLD A TÁVOLKELETI VIZEKRE.

Londonból jelentik: Az angol közvéleményt nagy felháborodással töltik el az újabb japán támadások. Az angol kormány hétfőn rendkívüli minisztertanácsot tartott és elhatározta, hogy erélyeshangu jegyzéket küld To-

kióba és csak akkor hajlandó a japán kormány elégtétel-adását elfogadni, ha az angol jegyzék összes feltételeit teljesíti. Eden külügyminiszter hétfőn több ízben tárgyalt távbeszélőn Hull amerikai külügyi államtitkárrel. Hír szerint az amerikai és angol kormány között biztosítva van a legteljesebb együttműködés a távolkeleti incidensek ügyében. Washingtonból Londonba érkezett hír szerint a legújabb távolkeleti incidens nagymértékben hozzájárul ahhoz, hogy Amerika végleges elhatározásra jusson és Angliával közösen avatkozzék be a japán—kínai háborúba. Az angol kormányhoz közelálló körökben kijelentik, hogy mind az amerikai, mind az angol kormány tokiói nagykövete utján figyelmeztette a japán kormányt, hogy az amerikai, illetve a brit lobogó újabb megsértése esetén ultimátum következik. Az angol kormány elhatározta, hogy hat óriás csatahajót küld a távolkeleti vizekre.

Londonból jelentik: A „Standard Oil“ vállalat sanghai irodája jelenti, hogy a „Bee“, „Panay“ és a három tartányhajó fedélzetén összesen 150 ember volt és ezek közül 54-et mentettek meg. A 96 eltűnt részben amerikai, részben kínai.

A KINAI KORMÁNY SZAKIT OLASZORSZÁGGAL.

Hankauból jelentik: A kínai központi kormány visszahívta római nagykövetét, Liunentaut.

Aggodalmasan felszaladt a szemhéja.

— Talán beteg?

Kérőn meredt tekintete a leánya szemébe.

— Irrál neki?

A leánya meghillintette a fejét.

— Majd írok.

Az édesanya szemébe könnyek szöktek. Bágyadt láb fénye gyúlt a homlokán.

— Majd elmesélem neki... Még ezt sosem mondtam neki... Mikor kicsi volt, hogy lett beteg egyszer azért, mert nem vitte ki édesapátok a szülőbe. Nagy akaratú gyerek volt. Nem tudtuk mi baja, lázas volt. Az orvos is csak csóválta a fejét s kérdezte, hogy nem vágyott-e a gyerek valami után? De, — mondtuk, — nagyon akart a szülőbe menni. Szerette volna látni a szalonasütést. Szülszalonnát akart enni. „Hát ki kell vinni a szülőbe, szalonasütést kell sütni és megétetni“ — mondta a doktor. Ugy is tettünk és hirtelen jobban lett. A lélek láza volt, ami akkor meggyógyította. A nagy vágyakozás. Ez vitte el tőlem is a nagyvilágba. Ezért szakadt el tőlem, de ez is volt aztán a büszkeségem.

Magabamélyedt, elhallgatott. A könnye lassan pergett végig az arcán.

A leánya hozzásimult.

— Édesanyám!

Az édesanya megfogta a kezét.

— Csak itt lenne most! Ugy félek. Éjszakánként nem alszom. Valami nagy, szorongó sötétség ereszkedik rám. Néha gonosz tüzes szörnek merednek felém a homályból. Hirtelen görcsösen markolta meg a leánya kezét s teste a vállához hanyatlott. Halkan nyöszörögve mondta:

— Oly nehéz elmenni, kedves!

Bágyadtan lehullt a feje. A leány szorongva vigasztalagatta:

— Miért képzeldik édesanyám! Az orvost kérdeztem. Nincs édesanyámnak nagyobb baja.

A szemét lehunyta. Hazudott. Az orvos rég megmondta már az igazat.

Az édesanya arca egy kicsit megenyhült. Lassan újra kezdte:

— Szerettem volna elmenni még egyszer az

édesapátok sírjához. Mindég halasztgattam, hát ime... Tudom, lekopott már a betűk aránya a sírköveiről, a rács is bedől, hallom... Fáj, hogy olyan hanyag voltam... Még ezt el kellett volna végeznem.

— Az ősszel elmegyünk, édesanyám.

Az édesanya fájó hangon susogta:

— Az ősszel!

Újra magába sűpödt. A leánya tett-vett körülötte. Fel akarta ébreszteni a tompultságából. Ránézett az arcára. A szíve megsajdult. Valami feketeszárnyú, mély árnyék gubbasztott az anya arcán, mely eltakarta a szemét s ráült fonnyadt ajkaira.

— Nem mennék le a kertbe? Kinyíltak már a petuniák.

Az édesanya hangtalanul rázta a fejét.

Leánya szomorúan nézte az arcát, majd egy kis szünet után újra megszólalt:

— Tárkonyos bárányt főzök, édesanyám. Jöjjön, szedjünk tárkonyt a kertben.

Egy kis hangfoszlány siklott ki az édesanya ajkain:

— Csak menj, kedves...

Az asszony elfordult, a jobb kezét a mellére szoritotta. Sójaj akart felszakadni a kebléből, de a lelkébe fojtotta.

Meglatott egy búbos galambot a házfedélen, amint turbékolva lépegetett a párja felé. Félénken szólt az anyjának:

— Nézze édesanyám, a búbos galamb! Ott a ház fedelén!

Az édesanya felnyitotta a szemét, bágyadtan hunyorított s odapillantott. Múskor felragyogott az arca, ha galambot látott. Most nem is mosolygott. Mervev maradt az arca.

Egy hét telt el, az édesanya mindjobban bele-sűpödt a közönybe. Már alig evett.

Nagyon szép vasárnap reggel volt. A harangok összecsendülő hangja hallaszott a toronyból.

Az öregasszony fáradt tekintete felnézett a leányára.

— Elmégy a templomba?

Ez a fejét csóválta.

— Nem, majd inkább imát olvasok. Akarja, édesanyám?

Valaki jött, csattant a kapu s egy gyerek futott be egy levéllel.

— Az este adta ide a postás.

— Irgas iri, — szólt az édesanyához a leánya, amikor a levélre pillantott.

Felvágta a borítékot, kivette a levelet s olvasni kezdte. Azután felemelte a fejét s megcsillandó szemmel nézett az anyja arcába.

— Tudja mit ír Lajos, édesanyám? Gyomán járt valami hivatalos ügyben és rendbehozatta az édesapánk sírját. Új rácsot készítettet vasból, a márványkövet kijavíttatta, a betűket bearanyoztatta és sok virágot ültetett. Irja, hogy fehér szegfűket is, amit édesanyám úgy szeret...

Az édesanya arca egyszerre átszínesedett. Mélyen, boldogan sóhajtott, megemelte a fejét s a szemé felragyogott.

— Fehér szegfűket is? — suttogta remegve.

— A jó Isten áldja meg!

Az asszony fölhevülve folytatta:

— Aztán arra is gondol, hogy mindég friss virág legyen a síron. Megfizeti a temetőcsésznek.

Az édesanya szeméből kisurrant egy forró könnycsepp, majd utána a másik. Nem szólt, de a szívét melegség öntötte el.

Aztán később csak befelé susogta:

— Az én jó fiam... az én jó Lajosom!

Pici gyapjas felhők vitorláztak fel az ég kék tavára. Az öregasszony felnézett az égre. Elmerengett. Hallotta, újra a galambok turbékolását. Halk szellő libbent be a vadszőlő lombjaj között.

Bágyadt, szelid mosoly ébredt az arcán s valami mélyszégyen, komoly nugalom áradt el a lelkén.

— Olvasd az imát, kedves — szólt szeliden a leányához mély megnyugvással, derengő mosollyal és mikor ez a könyvet az ima után becsukta, felállt, megfogta a leánya kezét s mosolygva mondta:

— Gyere, kedves. Nézzük meg a virágokat a kertben.

Bécsben megépítették a világ legkisebb repülőgépét

Nincs már messze az az idő, amikor mindenkinek meglesz a saját külön áramvonalas repülő-sportkocsija

Bécs, december hó.

Különös kis repülőgép látható néhány hét óta az asperni repülőtéren: egy fiatal osztrák mérnök és sportrepülő találománya. A feltaláló neve Musger Ervin, a gépe: „Musger MG III.” A repülőgép hatóságok már megvizsgálták ezt a furcsa alkotmányt, amely arról nevezetes, hogy a világ legkisebb és legkönnyebb készüléke és azt találták, hogy teljesítményei minden várakozáson felüli.

Ott áll a „Musger MG III.” a hangárban, a legkülönfélébb repülőgépek között, szerényen félrehúzódva, mint kis pillangó a sasok és sólymok társaságában. Csak ha így látja az ember, a többiek között, akkor tűnik fel igazán, milyen kicsiny. Kiterjesztett szárnyai kilenc és fél méter szélesek, hossza pedig nem egészen hat méter. Mintha törpék számára készült volt, vagy mintha egy játékkereskedő találta volna ki, gyermekszobák öröme. És mégis, ez a lemosolygott, különös készülék — a jövő gépe lesz. Brückner mérnök, a légügyi hivatal pilótája, aki kalauzol bennünket, elmondja, hogy a „Musger MG III.” biztosan tartja a kicsinységi rekordot, mert az eddig konstruált legkisebb gép, egy német mérnök találománya, tizenegy méter széles volt. A „Mennyei bolha” című francia gép, amelyet egy párizsi hadirepülő készített, szintén nagyobb volt valamivel, eltekintve attól, hogy később teljesen használhatatlannak bizonyult és el kellett távolítani.

— Ez az a masina — mondja Brückner mérnök, amely végre a repülést lehetővé fogja tenni a nép legszélesebb rétegei számára. És magam „repültem be” a készüléket és mondhatom, kicsinységénél csak megbízhatósága és biztonsága meglepőbb. Eddig a repülés sportja csak a gazdagok és kiváltságosok szórakozása volt, hiszen hihetetlen pénzbe kerülnek a gépek. Ki tud a mai világban saját külön repülőgépet tartani? Pedig a természet az volna, hogy úgy, amint az autó, a repülőgép se legyen luxus többé, hanem a jövő, sőt a jelen közlekedési eszköze. A legelső sportrepülőgép is belekerült huszonkét ezer schillingbe, ha osztrák gyártmányról van szó, ha külföldi gépet akar venni valaki, még 5000 schilling vámat is kell fizetni érte. Száz és száz végzet pilótanövendék van Ausztriában, éppúgy, mint mindenütt a világon, akiknek a zsebükben van a bizonyítványuk, a képesítésük és nem tudnak mit kezdeni vele, mert nem tudnak géphez jutni. Most már gyermekjáték lesz sportrepülőgépet szerezni, mert a „Musger MG III.” nem kerül többé, mint egy jobbfejű motorbicikli. Négyezer schillingért már megkaphatja. (kb. 150 ezer leir.)

— Hogy lehet ez? — csodálkozom.

— Kolumbusz tojása — hangzik a válasz. — A titok abban áll, hogy az anyag a lehető legolcsóbb. A masina nem más, mint közönséges vitorlarepülőgép, amelybe motor és a motorrepülőgépek egyéb alkatrészei vannak beépítve. Az egész konstrukció fából van és akinek még ez a négyezer schilling is drága, annak elárulhatom, hogy minden, csak valamennyire jártas vitorlarepülő maga is utána tudja csinálni.

— És mekkora súlya van a gépnek? — kérdezem.

— Nem több, mint kétezár kilogram. A motor mindössze húsz lóerős. Gondoljuk csak meg,

hogy vannak motorkerékpárok, amelyek kétszer ekkora lóerővel rendelkeznek. De mindez nem jelenti azt, hogy a motor kicsinysége a sebesség rovására megy. A vizsgálatok eredménye mutatja, hogy ez a húsz lóerős teljesen elegendő ahhoz, hogy a repülőgépnek vízszintes irányban százharminc kilométernyi óránkénti sebességet adjon. Kiderült, hogy a felszállási sebesség is nagyon tekintélyes. Ennek a liliputi szerkezetnek hat perc kellett hozzá, hogy ezer méter magasságba emelkedjék. De bizonyos körülmények között el lehet érni vele az óránkénti háromszáz kilométeres sebességet is anélkül, hogy a gép valóban a legkisebb baja is esnék. És ez már igazán nagy szó!

— Jó, jó — mondom. — Tegyük fel, hogy lassanként csakugyan egyre több és több ember fog sportrepülőgépet vásárolni. De mibe kerül a fenntartása a masinának? Mit fogyaszt a repülés?

— Erre vonatkozólag is csak azt mondhatom,

hogy a fenntartási költségek is minimálisak és nem jelentenek jelentős megterhelést. A kísérletekből, amelyeket itt Aspernen végeztünk, kiderült, hogy a „Musger MG III” lényegesen kevesebb benzint fogyaszt, mint a legtöbb motorkerékpár. Míg a normális sportrepülőgép óránként átlag nem kevesebb, mint 33 liter benzint emészti föl, addig a mi pöttömnyi masinánknak ugyanennyi idő alatt nem kell több, mint hat és fél liter. Mivel pedig a „Musger MG III” tankja 27 liter benzint befogadására képes, leszállás nélkül el lehet repülni vele — mondjuk Bécsből Nagyváradig.

— Hígyje el, — mondja Brückner mérnök — nincs már messze az idő, amikor mindenkinek meglesz a saját külön áramvonalas repülő sportkocsija és a kis privátgépek és repülő taxik olyan keresztül-kasul fognak száguldozni fent a levegőben, mint az autók és a motorbiciklik ide lent a földön. Mert a repülésnek két problémája van: az egyik, a technikai, a másik a gazdasági. Mit érnek a legszebb technikai találmányok, ha olyan drágák, hogy nem válhatnak általánossá? Mondhatom, hogy most sikerült megoldani a repülés második nagy problémáját is. Harmanc év előtt még az egész repülést lemosolyogták az emberek. Három év előtt nevettek volna, ha azt mondta volna valaki, hogy mindenki repülhet. De nem fog már sokáig tartani, amíg a legszélesebb jövedelmi emberek is képesek lesznek rá, hogy vikendkor felüljenek saját repülőgépeikre és elutazzanak egy-egy napra szomszédos országokba.

Biztató és felemelő kép — a nem is olyan távoli jövőből! T. B.

Atheista múzeumot rendeznek be a leningrádi székesegyházban

Fokozódó gyűlölettel folyik az irtóhadjárat Szovjet-Oroszországban a papok és a hívők serege ellen

Bécs, december hó.

A Reichspost varsói tudósítója jelenti. Szovjet-Oroszországban a papok és a hívők megsemmisítésére irányuló hadjárat egyre fokozódó gyűlölettel folyik. Bármilyen vallásúak, vagy bármelyik felekezethez tartozzanak is, koholt és igaztalan vádak alapján letartóztatják és vagy szabályszerűen kivégzik őket, vagy más módon számolnak le velük. Csak az utóbbi hetekben is a GPU ismét többszáz papot tartóztatott le. Egy varsói statisztika szerint 1936. év első feléig a Szovjetunió összes, 42 ezer 800 ortodox lelkészét eltávolították. Egyrészt kivégezték, a többit pedig a biztos halálba küldték — kényszermunkára Szibériába. A kétszáz evangélikus lelkészből, ahányan 1917-ben Oroszországban dolgoztak, ma már csak négy maradt meg. A római katolikus egyház nyolc püspöke és 810 papja közül, akik a mai Szovjetunió területén folytattak lelkipásztori tevékenységet, mindössze tízen maradtak. A többi ugyanarra a sorsra jutott, mint más egyházak és felekezetek papjai. 1936-ban 800 papot vetettek börtönbe, akik közül 102-öt agyonlőttek, a többit eltávolították.

A vörös vallásgyűlölők fanatizmusára igen

jellemző a következő eset. Saratovban börtönbe vetettek egy ősz öreg embert, mert az ifjúságnak a bibliából olvasott fel és annak szövegét magyarázta. A kommunista ifjak elfogták az öreg embert és háromhónapi vizsgálati fogság után a „bűnöst” négyévi börtönre ítélték. Bibliáját, az 1801-ből való családi ereklyét, elkobozták és mint „egy régi kapitalista kornak a bizonyítékát” átadták a saratovi atheista múzeumnak.

Az istentelen-internacionálé eddigi vezetőjére, Lukacsewskij, aki 1936-ban a prágai szabadgondolkodók kongresszusán a Szovjetuniót képviselte, magasabb hivatali tisztséget kapott: az istentelenek szövetségének moszkvai vezetője, Olesuf nevezte ki utódának. Az istentelenek legközelebbi gyűlésén Jaroszlavszkijt nevezik ki az istentelen-internacionálé elnökévé.

Koszarow, az ifjúsági kommunista-szövetség vezetőjére egy gyűlés alkalmával közölte Moszkvában, hogy a Komszolnak jelenleg 4 millió 200 ezer tagja van. Az új nemzedékek ez a kommunista hadserege a harcra kész atheizmus szellemében nevelkedik. Csak egy ideált ismer: és ez Stalin, aki nemcsak a Szovjetunió istentelenjeinek első vezetője, hanem egyúttal a „világ első istentelene”. A kommunista ifjúság mindig gondoljon arra, hogy a hívőember, legyen bármilyen vallású, vagy akármelyik felekezethez tartozzon is, ősellensége a kommunizmusnak, akivel semmi megegyezést nem lehet kötni.

Moszkvai jelentés szerint az istentelen-internacionálé különböző osztályai elhatározták, hogy egy tízmillió rubeles alapítványt tesznek, melynek kamataiból minden harmadik évben három istentagadót részesítenek jutalomban, akik a tudomány, művészet vagy a zene terén valami „jelentőset alkottak”. A jutalom átadása minden alkalommal Moszkvában lesz ünnepélyes keretek között, első ízben már 1939-ben.

Leningrádban a GPU főnöke, Szukowicski, a leningrádi Péter és Pál székesegyházat az istentelenek szövetségének rendelkezésére akarja bocsátani egy atheista múzeum létesítése céljából. A székesegyház 1714-ben épült és a cári család mauzóleuma volt. A forradalom első éveiben a székesegyházban talált díszes koporsókat felfeszítették és kirabolták.

Most jelent meg!

A nagyszerű magyar rádió-szónok:
Dr Tóth Tihamér legújabb hatalmas műve:

MIATYÁNK

Költői lendület, izzó hév és gazdagon áradó gondolatok jellemzik a nagy szónok beszédeinek legújabb gyűjteményét is.

Ára igen szép kartonkötésben
280 leir és portó.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal-
és előfizetés teljesítési helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldi: Egész évre 800, fél évre 400
negyedévre 210, egy óra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 70 P, fél évre 35 P, negyedévre 15 P
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 27.

Cluj-i szerkesztő: **Dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.
Csakis válaszbellyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Déli szél, sok helyen köd, eső, havasodás, a hőmérséklet lassan emelkedik.

DECEMBER 15-ÉN MEGKEZDIK A KÖZTISZTIVISELŐI JÁRANDÓSÁGOK KIFIZETÉSÉT. Bukarest. Saját tud. A pénzügyminiszter rendelettel küldött az ország összes pénzügyigazgatóságaihoz, hogy december 15-én kezdjék meg a köztisztviselői járandóságok kifizetését, minden vidéki városban, míg a fővárosban 18-án kezdődik a kifizetés.

Meghalt a világháború egyik hős hadvezére. Budapestről jelentik: Csanády Frigyes nyugalmazott gyalogsági tábornagy 76 éves korában Budapesten meghalt. Csanády a világháború egyik hős magyar hadvezére volt.

AZ OSTROMÁLLAPOT ZÓNÁJÁBAN TILOS A TÜNTETÉS ÉS BÁRMILYEN KÖRMENET. Temesvár. Saját tud. A hadosztályparancsnokság rendelkezést adott ki, amely a kivételes állapotot megszünteti. Bár az alkotmány értelmében december 31-éig szabad választói gyűléseket tartani, tilos bármiféle és bármilyen jellegű utcai tüntetés vagy körmenet. Akik a rendelkezést nem tartják be, azokat egy hónaptól két évig terjedő börtönnel és az új büntető törvénykönyv 25-ik fejezetének 2. 4. és 6-ik szakaszában megállapított súlyosbító büntetéssel sújtják. A rendelkezés, illetve kivételes állapot, mint eddig is, Temesvár városára és a tőle két kilométernyi körzetben lévő falvakra vonatkozik, azonkívül egy tíz-tizenöt kilométernyi határzónára, amely Valkány, Máriafölde, Nagyösz, Szemlak és Ujsimánd községeiig terjed.

SÁRKÁNY GÁBORT BEVÁLASZTOTTÁK AZ UJSÁGÍRÓK NYUGDÍJINTÉZETÉNEK ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁGÁBA. Bukarest. Saját tud. Az Ujságírók Nyugdíjintézetének tegnap tartott közgyűlésén az ellenőrző bizottságba póttagnak beválasztották Sárkány Gábort, a kisebbségi újságírószervezet elnökét.

SIKKASZTASÉRT LETARTÓZTATTAK EGY PÉNZÜGYI TISZTIVISELŐT. Szatmár. Saját tud. A szatmári vizsgálóbíró sikkasztásért letartóztatta Decusar Constantin halmi pénzügyi tisztviselőt, aki nyugtakönyvekkel manipulált és kisebb összegeket használt fel a saját céljaira. A megtevédt tisztviselőt az ügyészségi fogházban helyezték el.

DR. HASAS SÁNDOR GYÁSA. Oradea. Saját tud. Megrendítő csapás érte dr. Hasas Sándor közegészségügyi inspektort, városi főállatorvost. Dr. Hasas Sándor felesége néhány nappal ezelőtt súlyosabb természetű vakbél-műtéten esett keresztül. A fiatal és előkelő uriaszony ma hajnali öt órakor a Szent József-szanatóriumban meghalt. Dr. Hasas Sándorné huga volt dr. Egry Gergely volt polgármesternek.

Felhívás a nagyváradi kereskedőkhöz és iparosokhoz. Folyó hó 16-án, csütörtök este 7 órakor, a helybeli Liberális Párt propaganda nagygyűlést tart a Katolikus Kör nagytermében, amelyen felszólal Tib. Moşoiu miniszter, a bihari tagozat elnöke és P. Topa miniszter is. Tekintettel, hogy ez alkalommal nemcsak az országot, de a helybeli gazdasági és közigazgatási életet érintő fontos problémákat tárgyalják fel, — kérem a helybeli kereskedő és iparos társadalom tagjait, hogy ezen gyűlésen minél nagyobb számban szíveskedjenek résztvenni. Th. Pappoudf, a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke

TÖRTÉNELMI KASZÁRNYÁT BONTANAK LE TEMESVÁRON. Saját tud. A város már régebben tárgyalásokat folytatott a katonai kincstárral az úgynevezett Erdélyi-laktanya megszerzésére és lebontására. A hatalmas kaszárnya nagykiterjedésű udvarával egyetemben a Belvárosban fekszik és útjában áll a városfejlesztési terveknek. A tervek már régebben elkészültek arránéve, hogy hány utca nyílik majd a kaszárnya területén. A hadügyminisztérium még annakidején elvben hozzájárult ahhoz, hogy a város vegye át a régi kaszárnyát s negyven millió lejjel és tizenegy és fél hold földdel kárpótolja a katonaságot. Sokáig aztán mi sem történt ebben az ügyben, míg most a városi időközi bizottság újra tárgyalásra tüzte ki a kérdést. A város ugyanis most juthatna kölcsönhöz is, amellyel a katonai kincstárt kárpótolhatja. Az Erdélyi-laktanyát 1719-ben kezdték építeni: a törököktől visszafoglalt Temesváron az első új építkezés volt ez. Cik-cak alakú, mivel a régi török várfalra építették. Szakemberek megállapítása szerint belső falát nem is a török várfal, hanem a tizenhatodik századbeli építkezés, a Hunyadi János által emelt fal képezi. A kaszárnya udvarán volt annakidején Temesvár első begai kikötője, az épületben pedig 1848-ig Damjanich János is lakott, annakidején még mint a hatvanegyes gyalogezred századosa.

Tűzhalált szenvedett egy 105 éves ember. Szatmár. Saját tud. Két héttel ezelőtt az ország sajtóját bejárta a hír, hogy Szatmár külvárosának egyik dűlédűző viskójában meghalt Arany Lászlóné 107 éves asszony, a híres Arany László cigányprímás özvegye. Szatmár megye, amint most kiderül, a matuzsálemek hazája, mert most a csendőrség hivatalos formában hozta az ügyesség tudomására, hogy Udvari községben vasárnap délután tűzhalált szenvedett egy 105 éves gazdálkodó. Banciu Adriánnak hívták az öregembert, aki Udvari határában egy nyomorúságos kunyhóban lakott. Gyermekei elhagyták, az unokái sem gondoltak rá. A 105 éves ember egyedül lakott viskójában. Vasárnap estefelé tüzet gyújtott és fel akarta melegíteni az ételét. A nyitott tűzhelyről felcsapó láng belekapott a kunyhó faalkotmányába. Az öregember az ijedségtől ájultan összeesett. A ház porig leégett és Banciu is ott lelte halálát. A falusiak a romok eltakarítása után csak megszenesedett hulláját találták meg.

MEGHALT KOVÁCS DEZSŐNÉ. Kolozsvár. Saját tud. Erdély magyar társadalmát újabb súlyos veszteség érte. Kolozsvár közéletének egyik nagyasszonya, özvegy Kovács Dezsőné, a református kollégium neves egykori igazgatójának felesége 74 éves korában elhunyt. A nagyasszony, aki rendkívül széleskörű jótékonyági munkát fejtett ki, maga is a leendő anyák ezreit tanította és nevelte az éltre és így halála érzékeny veszteség nemcsak a reformátusságnak, hanem Erdély egész magyar társadalmának.

A gyerekek nagyon örülnek
A szép kis játékszernek
Ha a Havranek cégtől veszi
Az biztosan boldoggá teszi.

Anyukám! vegyél hát gyorsan,
A Havranek cég tudod hol van.
Játékja szép, mint egy alogom
Csodás dolgok olcsó áron.
Hogy mindég örömet tegyél
Játékot Havranektől vegyél.

Havranek utóda

Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand 12. sz.

NEGYES IKREI SZÜLETTEK EGY OKIRÁLYSÁGBELI ASSZONYNAK. Bukarest. Saját tud. A Iasi melletti Gopou községben Malca Weissmann 35 éves asszony tegnap délután négyes ikreket szült, egy fiút és három leányt. Az anya, akinek már négy gyermeke volt, egészséges. A négy gyermek közül kettőnek az életbenmaradásában nem bíznak az orvosok.

„Mott” sarok

Hát olyat még ki hallott,

hogyan nem is tudod mi a

Mott?

Feljegyzések

A sajtónak nagy a hatalma, amikor az igazságot hirdeti. De talán még nagyobb, amikor az igazságot eltorzítja. Ha az igazat írja, csupán siettetni annak győzelmét, aminek előbb-utóbb ugyanis győznie kell. Ha azonban az ellenkezőt teszi, a legmagasabb földi törvénynek — az igazságnak — akasztja meg az útját és késlelteti győzelmét.

Mit gondoljon például az Universul jámbor olvasója, ki a világot a lap papiroson keresztül nézi, amikor valahol Botoşani-ban vagy Calafat-ban azt olvassa, hogy a magyarok Sepsiszentgyörgyön, legutóbbi nagygyűlésükön azt követelték a kormánytól, hogy a jövőben kizárólag csak a magyar pénzüzeteket, a magyar ipari és kereskedelmi vállalatokat támogassa, még pedig minden áldozat árán? Ezt pedig még azzal a követeléssel tetézték, hogy a jövőben a románok egyetlen talpalatnyi földet se vásárolhassanak meg azokból a területekből, melyek Románia területén — magyarok kezében vannak.

Mivelhogy pedig ezúrol-szóra ezeket olvashatta az Universul 54. évfolyamának 341. számában, valamit mindenesetre gondolnia kellett erről a kérdésről. Annál is inkább, mert a cikk, mely ezeket állította, szépen pontozatokba szedetten, Seisanu Romulus kamaraj képviselőnek és ismert politikai írónak aláírását viselte. A jóniszemű olvasóban tehát a komolyság és tájékozottság látszatát kelthette.

Az ilyen állításoknak kiszámíthatatlan a hatása. Körülbélül olyan, mint a bombának mit repülőgépekről dobnak le ártatlan és gyantatlan polgárok házára. Betűkkel is könnyebb a rombolás, mint az építés. Könnyebb elhitetni az olvasókkal, hogy az erdélyi magyarok beszámíthatatlan örültek, kikkel egyszerűen nem lehet szóba állani, mint arra figyelmeztetni őket, hogy az utolsó népszámlálás szerint is másfél-milliós magyarság él Románia mai földjén. Ennek a másfélmillió népnek beleszólatást kell engedni a saját dolgaiba.

Amit ez a sajtó a dolgos és csendes erdélyi magyar nép rovására napról-napra elkövet, tényleg ahhoz a harci módszerhez hasonlít a legjobban, amikor harci gépek védtelen falvakat bombáznak — elérhetetlen magasságból.

Ez ellen nincs más védekezés: erkölcsi erőket kell gyűjteni, hogy a támadásokat el tudjuk viselni és a rombolás közben építeni is tudjunk. E lelki erők apólosa és gyűjtése viszont: a magyar sajtó nagy, történelmi feladata. Az öszszárkózás tanát kell hirdetni, még akkor is, ha az számos ponton — elzárkózást jelent. Az együvébujást, ha az néha — az elbujáshoz hasonlít. A teljes önzetlenséget befelé, ha az olykor kifelé úgy fest mint az együttes és közös — önzés.

Más mód nincsen. (Skin.)

Lázár László temesvári műépítész gyászja. Mély gyász érte Lázár László temesvári műépítést, a bánati katolikus és magyar élet egyik kiváló, öntudatos és áldozatkész vezetőfiát, akinek Bözsi nevű huszonegyéves leánya egy budapesti sanatóriumban meghalt. Lázár Bözsi, a tragikusan fiatal korban elhunyt művelt urilány egy évvel ezelőtt betegedett meg hűlés következtében. Elhunyt városszertés nagy részvétet kellett. Lázár Lászlónak, aki egyébként a Katolikus Népszövetség társelnöke is, a Magyar Párt tavrítalag fejezte ki részvétét. A temetés vasárnap volt Budapesten, a gyászszertartást Rech K. Géza apátplébános, a család régi meghitt barátja végezte, aki mingyárt a gyászír vétele után Budapestre utazott.

BETILTOTTÁK A BRASSÓI „TAGESZEITUNG”-OT. Bukarest. Saját tud. A belügyminisztérium a Brassóban megjelenő „Tageszeitung” megjelenését meg nem határozott időre felfüggesztette.

Zürichi zárlat. Párizs 14.68 egynegyed, London 21.60 háromnegyed, Newyork 432 egynegyed, Brüsszel 73.52 fél, Milánó 22.75, Amsterdám 240.52 fél, Berlin 174.32 fél, Bécs — schilling 81.70, Prága 15.19 fél, Varsó 81.80, Belgrád 10, Bucureşti 325

Legszebb karácsonyi ajándék a jó könyv!

Legjobb ajánlható ifjúsági munkák:

Kisebkeknek:

P. Pál: Évike	ára	20.—	„
P. Pál: Matyi	„	20.—	„
P. Pál: Az elveszett gyűszű	„	20.—	„
P. Pál: Eszterke problémája	„	20.—	„
P. Pál: Kalandok a vakációban	„	20.—	„
P. Pál: Névnapi torta	„	20.—	„
Jászainé: Magyar fészkek fiókjai	„	215.—	„
Tobis: Tündöklő Jánoska	„	100.—	„
Kristóf: Patkó Pista	„	115.—	„
Blaskó: Szivecske	„	85.—	„
Czeke: Jézuska hegedűje	„	70.—	„
Blaskó: Kírdíji sarj	„	185.—	„
Orbán: Ezermester	„	125.—	„

Nagyobbaknak:

Bárány: Jó szerencsét	ára	125.—	Lei
Blaskó: Szeretnék nagy lenni	„	110.—	„
Dénes: Marianne kisasszony	„	125.—	„
Csűrös: Szeretnék szántani	„	145.—	„
Kalmár: Montezuma koronája	„	160.—	„
Somfay: Mégis szép az élet	„	160.—	„
Szimon: Évi az intézetben	„	120.—	„
Zaymus: Ünnepi köntös	„	120.—	„
Csűrös: Ripsz és Ropsz	„	100.—	„
Blaskó: Édesanyám	„	155.—	„
Defoe: Robinson	„	130.—	„
Weiser: Alpesi fény	„	55.—	„
Weiser: Watomika	„	35.—	„

Legszebb ajándékkönyvek:

Missalé vk. vörösmetszés	ára	305.—	Lei
Missalé vk. aranymetszés	„	320.—	„
Missalé bőrk., vörösmetszés	„	550.—	„
Missalé bőrk. aranymetszés	„	615.—	„
Kállay: Pápa és Vatikán	„	264.—	„
Burger: Bölesőre hulló fények és árnyak	„	90.—	„
Harsányi: A nemporladó kezű király	„	180.—	„
Babics: Amor Sanctus	„	350.—	„
Spiragó: Felöltök katekizmus	„	„	„
I. II., III., fve	„	360.—	„
Spiragó: Felöltök katekizmus	„	„	„
I. II., III., költve	„	550.—	„

Legalább 500 lei értékű rendelés esetén 5 százalék, — legalább 1000 lei értékű rendelés esetén 10 százalék kedvezmény december 14-től január 15-ig

Leánykönyvek:

Wagner: Mai lányok életstílusa	ára	60.—	Lei
Gergely: Hivatás vagy robot	„	110.—	„
Gergely: Ki vagyok?	„	120.—	„
Gergely: Add nekem a szívedet	„	110.—	„
Csaba: Amint a serdülő leánynak tudnia kell	„	140.—	„
Csaba: Amint a nagy leánynak tudnia kell	„	140.—	„
Csaba: Amint a fiatal asszonynak tudnia kell	„	125.—	„
Csaba: Amint az édesanyáknak tudnia kell	„	130.—	„
Stadler: Valaki vár engem	„	80.—	„
Stadler: Szeretnék, ha szeretnénk	„	85.—	„

Tóth Tihamér művei:

Tóth: Krisztus király	ára	240.—	Lei
„ Hiszek egy Istenben	„	240.—	„
„ Hiszek Jézus Krisztusban	„	240.—	„
„ Tízparancsolat I.	„	240.—	„
„ Tízparancsolat II.	„	240.—	„

Regények és útleírások:

Misciatelli: Savonarola	ára	125.—	Lei
Rend: A messi út	„	35.—	„
Nagy Méda: Hét ósz egy tavasz	„	35.—	„
Bourcet: Megtört pecsét	„	95.—	„
Lermite: A vén leány	„	110.—	„
Claudel: Selyemcipő	„	110.—	„
Szerafini: Lola naplója	„	40.—	„
Szerafini: A másik	„	90.—	„
Le Fort: A gettóból jött pápa	„	100.—	„
Krane: A Názáreti	„	85.—	„
Gáspár: A világ orvosa	„	180.—	„
Fachmanova: Irgalom	„	100.—	„
Allan: Anthoni Adverse I., II., III.	„	432.—	„
Mauriac: Frontenac misztérium	„	75.—	„
Pakocs: Édua áldozata	„	130.—	„
Müller Lajos: Farkasok között	„	55.—	„
Aldrich: És lámpást adott kezember az Ur	„	90.—	„
Aldrich: Száll a fehér madár	„	66.—	„
Aldrich: Családi kör	„	66.—	„
Aldrich: Élla kisasszony	„	66.—	„

Lyttekens: Ne várjatok vacsorára. (Egy orvosnő regénye.)	„	66.—	„
Bottom: Orvosok	„	115.—	„
Eton: Hétköznapi emberek	„	86.—	„
Br. Orczy: Okos Pimpernel	„	66.—	„
Krane: Magna Peccatrix	„	110.—	„
Krane: Sziennai legenda	„	70.—	„
Jean de La Brète: Kísértő árny, füzve	„	110.—	„
Jean de la Brète: Kísértő árnya, kötve	„	140.—	„
Kühnelt: Jezsuiták, nyárspolgárok, bolsevikik	„	120.—	„
Markó: Szibérián át a kolostorig	„	60.—	„
Spilmann: Gyónástitok áldozata	„	110.—	„
Apponyi: Élmények és emlékek	„	235.—	„
Erdősi: Napsütéses Indiában	„	215.—	„
Erdősi: Mumiak és Minarétek	„	200.—	„
Bangha: Róma telke	„	110.—	„
Bangha: Dél keresztje alatt	„	125.—	„
Böle: Spanyolország	„	285.—	„
Kühár: Barlangok, sírok, kupolák	„	40.—	„
Kalmár: Ismeretlen népek	„	227.—	„
Lischerong: Magyar jezsuiták Kínában	„	160.—	„
Dr Lippay: Titokzatos Kelet	„	145.—	„
Luttor Ferenc: Róma	„	95.—	„
Lenz: Egek hirdetik	„	95.—	„

Karácsonyi ujdonságok:

Tóth Tihamér: Miatyánk	ára	280.—	Lei
Bangha Béla: Eucharistia	„	325.—	„
Erdődy László: P. Petit hajója	„	90.—	„
Monin abbé: Szól az arsi Szent	„	90.—	„
Csávossy: A szeretet nagy titka	„	110.—	„
Müller Lajos S. J.: Jertek imádjuk	„	42.—	„
Gálos László: Vasárnapok-ünnepnapok	„	240.—	„
Magdi Ignác: Krisztus világossága	„	200.—	„
Jámbor László: Örökmécses	„	55.—	„
Orbán Dezső: A fehér korall (Ifjúsági regény)	„	144.—	„
Paul Régnier: Az elveszett drachma. (Regény)	„	120.—	„

Tíznevű szélhámós a szatmári ügyészségen. Saját tud. A krassómezei csendőrség letartóztatta és a szatmári csendőrszárnyparancsnokra kísérte Sovrea Simon szatmármegyei földművest, aki egy eltűnt hadifogolyt adta ki magát és beleült az örökségbe. Sovrea módszere az volt, hogy eltűnt hadifoglyok szüleinél gyermekük nevén jelentkezett. Tíz nevet használt és kisebb-nagyobb csalásokat követett el, míg Krassó megyében le nem leplezték. Most az ügyészség fogházában várja be ügyének főtárgyalását.

A kukorica ára állandóan emelkedik. Galatiból jelentik: Az utóbbi napokban a kukorica ára 40 lejjel emelkedett mázsánként és úgy látszik, hogy ez az ár állandósul. Az áremelkedést és az ár megszilárdulását az új kukorica minőségének javulása okozta, továbbá az a tény, hogy a beszarabiai járhatatlan utak miatt nem tudnak nagyobb mennyiséget összevonnai a központokbar

Halotti tor huszonöt tifuzos fertőzéssel. Pécsről jelentik: Szinte példátlanul álló ügyben indított nyomozást a pécsi rendőrség. Kuruzslás, orvosi cím jogtalan használata és fertőzőbetegség eltitkolása címén indult eljárás Honti István orvosszigorló ellen, akinek mulasztása huszonöt ember súlyos megbetegedését okozta. Honti Hetvehely községben Gunszt József gazda feleségét kezelte, akinél erős hűlést állapított meg, majd hastifuzsra gyanakodott. Az esetről azonban nem tett jelentést az illetékes hatóságoknak, Gunszt pedig három nap mulva meghalt. A rokonok bemondása alapján a halottkém agkori gyengeséget állapított meg. A rokonok a halotti torra a megfertőzött házba gyűltek össze, mitsem tudva arról, hogy Gunszt né tifuzsban halt meg. Ennek következtében a községben pár nap alatt tömegesen lépett fel a tifuzos megbetegedés és huszonöt embert kellett kórházba szállítani. Hétfőn este Fink Antal kovácmester meghalt. A többi állapota súlyos.

Adomány. Özv. Sipos Jánosné részére kiadótisztunkhoz fizettek: A. P. Sárköz 500 leit, Sárossy Ödön Brassó 50 leit, Triffa Sándor Belényesújfa 100 leit, Balázs Berta Petrozsény 100 leit, Szt. József nevében N. N. Turterebes 100 leit. — Miskolczi István részére Sárossy Ödön Brassó 50 leit. Az adományokat rendeltései helyére juttatjuk.

Minden karácsonyán
„PETROVICI“
 szaloncukor és bonbon csüngjön
legjobb — legolcsóbb
 Főüzlet: Str. Alexandri 26 — 28.
 Fióküzlet: B-dul Reg. Ferdinand 6.

* Aggyvzésre hajlamos idősebb embereknek a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel éhgyomorra egy kis pohárral — nagyfórtosságu szolgálatot tesz azaz, hogy igen könnyű, lágy székletet és kielégítő emésztést biztosít. Kérdezze meg orvosát.

Téli segélyakciót szervez a kolozsvári magyarpárti tagozat

Kolozsvár. Saját tud. Az Országos Magyar Párt kolozsvári tagozatának elnöki tanácsa értekezletet tartott dr Sulyok István alelnök elnökletével. A tárgysorozat első pontja a téli segélyakció rendezésének kérdése volt. Sulyok dr elnöki megnyitójában kifejtette, hogy a téli segélyezések ügyét a város elhanyagolja azzal az indoklással, hogy Kolozsváron nincs számottevő munkanélküli. Olajos Domokos alelnök jelentette, hogy ilyen munkanélküli segélyre nemcsak a városnak van jelentős alapja, hanem még külön állami hozzájárulást is kap a munkanélküliek támogatására. Javasolja, hogy ebben az ügyben alakuljon egy bizottság, mely keresse fel a polgármestert és igyekezzen elérni a téli segélyakció beindítását.

Az elnöki tanács Olajos javaslatát elfogadta és kimondotta, hogy Botos János és Olajos Domokos vezetésével már másnap délelőtt felkeresi a polgármestert egy munkásokból, iparosokból és esetleg érdekeltekből álló küldöttség.

Fülöp Géza titkár javasolta, hogy a városi segélyakcióval párhuzamosan a Magyar Párt a város három magyar nőszövetségével karöltve szervezzen meg egy nagy segélyakciót. Az elnöki tanács kimondotta, hogy tárgyalásokat kezd a nőszövetségek vezetőivel a segélyakció megszervezésére.

Fülöp Géza tagozati titkár ezután a folyó választási ügyekről számolt be. Bejelentette, hogy a Magyar Párt a szavazóíven a hatodik helyet kapta és beszámolt a Capitol mozgóban tartott taggyűlés és a „Hargita” vendéglőben tartott „tizedgyűlés” sikeréről. Bejelentette, hogy kedden este a Dorobantilor uton lévő Weipert-féle vendéglőben, szerdán pedig a hídelvei református kulturházban lesz újabb gyűlés. Tervbe vették ezenkívül, hogy a Maresal Foch utcai Szilágyi vendéglőben, a Mészáros Szövetségben és a Kétvizközött tartanak propaganda gyűléseket. Beszámolt ezután a választói körzetek új beosztásáról és jelentette, hogy a párt sajtóban, röpiratokkal és újságközleményekkel igyekszik a közönséget tájékoztatni és felvilágosítani.

Minden öntudatos magyar ember

erre a jeire szavaz!

BEKULDOTT HIREK

A Szent Kereszt Szövetségének szalacsi tagozata háromnapos ajtatóssággal készült Szeptember Fogantatás ünnepére. P. Réthy Apollinár sz. misszionárius ünnepi keretében a napon áldotta meg az egyesület új zászlóját. A Szent Kereszt Szövetség e napon hét csoportban nyolcvannégy taggal újra alakult Perpák János tb. esperes-plébános buzgólkodása folytán. A lelkes csapat meghatódva mondta a tagvató misszionárius után a hűségesek szavait: „Megváltásunk szent jeléhez, a kereszthez, életünk utolsó pillanatáig hűségesek leszünk.”

A Mezőség gőcpontjában, Maroshidason Szep-
telen Fogantatás ünnepén a katolikus hívők szeretettel várták lelkipásztoruk, Szabó János esperes-plébános érkezését, aki a Hargita hegy-lánca alól 30 évi áldásos működés után közelebb jön szülőföldjéhez, hogy Maroshidason folytassa tovább lelkipásztorkodását. Harangzúgás és skolaszervek sora között vonult be az állomáshelyére, ahol elsőnek Kajtsa Dániel egyházmegyei gondnok üdvözli közvetlen szeretetteljes szavakkal. Szabó János esperes-plébános meghatódva, könnyes szemmel mondott köszönetet a meleg fogadtatásért és keresetlen szavakkal üdvözölte leendő híveit és többek között a következőket mondta: „Közöttetek, veletek és a hűségesek élni és dolgozni addig, míg testem sárháza szét nem hull, amelynek sárhalmára viszonzásul csak egy szál virágot kérek.” Az új lelkipásztor ezután a hívekélén bevonult a templomba, ahol szentmisét pontifikált és első szentbeszédét mondta új híveiknek.

A magyar tájak színeiben beszélő lírikusa, Mészöly Géza 50 éve halott

A Hortobágytól a Balatonig, párizsi és müncheni sikereken át. — Művei egy részét a barbizoni mesterek képei gyanánt hozták forgalomba

Ha Mészöly ma élne, képeivel talán a leg-
erősebb idegenforgalmi propagandát fejthetné ki a Balaton érdekében. De ötven-hatvan év előtt, amikor még a vasút sem volt kiépítve mindenütt, a régi Magyarországon aránylag kevés külföldi fordult meg, sőt a magyarországiak sem ösmer-
ték azokat az értékeket, szépségeket, amiket az Alföld, a Balatonvidék, a Duna és a Vág völgye rejtettek. Az Alföldet Pétőfi és Arany, a Balaton vidékét Kisfaludy és Vörösmarty „fedezték fel” a magyar irodalom számára, de a piktúrában egészen Böhm Pál és Bihari Sándor feldolgozatlan maradt az Alföld s népéletének gazdag világa, a Balaton gyönyörű vidékét s a magyar halásznép idillikus életét pedig Mészöly Gézáig nem aknázta ki senki.

A múlt század elején a tájképfestést alig művelte valaki a magyar művészek közül. Barabás Miklós, Brocky Károly, Markó Károly és Ligeti Antal, a magyar biedermeier nagy mesterei, gyönyörű arcképekkel emelkedtek ki s bár (a kor megkívánta ezt) sok édeskés-
ség volt műveikben, még miniatűr arcvonásukba is oly sok jellegzetességet vittek, hogy az újabb kor arcképfestői is bőségesen tanulhattak tőlük. Negyvenégy után a történelmi festmények kora következett. Ez a néhány évtized stílusváltás szemteljéről is korszakos fordulatot jelentett a magyar művészetben. Bécs a szabadságharc után nem lehetett rokonszenves a magyar művészek előtt. Ezért Bécs és Róma helyett Párizsba és Münchenbe utaztak tanulni s az ottani szabadság művészeti levegőben frissebben bontakozott ki a magyar festők tehetsége is.

A történelmi festésben már az ötvenes évek elején feltűnt nagystílu képeivel Madarász Viktor, majd Székely Bertalan s mellettük kibontakozott az a sokrétű élet- s tájképfestés, ami különösen gazdag színt adott a 70—80-as évek tárlatainak.

A sajátosan nemzeti irány magvát azonban elsőnek Mészöly Géza finoman árnyalt tájképeiben lehetett felfedezni. Olyan jellemző magyar levegőt előtte senki, utána pedig csak kevesen tudtak talán festeni.

Oka ennek talán az, hogy a legmagyarabb vidéken, a Hortobágy közelében született s ifjú korát is ott élte. 1844 május 18-án született Sárbogárdon. Hajdúszoboszlón és Debrecenben tanult. A civis város kollégiumában csak magyaros érzéseket szívhatott magába a tudományok mellett. 1866-ban mint másodéves jogász, Pestre került. Fordulópontot jelentett ez a fiatal Mészöly Géza életében. Hiezen ekkor nyílt először alkalmá arra, hogy a művészet jobb, komolyabb alkotásaival megismerkedjék. Szorgalmas látog-
tója lett a Nemzeti Múzeum képtárainak, minden szabad idejét ott töltötte; aztán előbb Kocsis Bálint, majd a jeles tanár halála után Szigeti Antal vezetése mellett megismerkedett a régibb és újabb művészeti iskolák jelesebb képviselőivel, s rövid idő múlva — a múzeum másoló termének legügyesebb festői közé tartozott.

Régi képek másolatása azonban nem elégít-
hették ki Mészöly Géza magasabb művészi ambícióit. Megszakította jogi tanulmányait s előbb Bécsben tanult festeni, ahol Zimmerman és Russ Róbert voltak a tanárai. Bécsből azonban hamarosan Münchenbe ment tanulni, az akkor divatos Piloty-iskolába, ahol Munkácsy Mihály és Szinyei Merse Pál is folytattak studiumukat. De ott sem volt sokáig maradása és hidegen hagyta München. — Mészöly magyar lelke nem találta meg ott sem, amit igazán keresett.

Amikor hazajött, leszűrve külföldi tapasztalatait, kezdte festeni magyar tájképeit, amelyekkel hamar közelférközött a közönség lelkéhez. Szinte ugyanakkor indult művészi pályáján Szinyei-Merse Pál is, akit kortársai akkor nem értettek meg s mint ösmeret, le is tette az ecsetet s évtizedekre visszavonult a piktúráról s a Majális híres festője csak a kilencvenes évek vége felé érte el igazi elősmertetését, nagy sikereit.

Mészöly a naturalizmus szolid piktúrájába s természetábrázolásán kívül belevitte a magyar tájak lelkét, utólréhetetlen lírikusa lett a magyar levegőnek s a tonalitások finom értékesítésével utánozhatatlanná tette művészetét, amelynek ugyan számos követője akadt (így pl. Spányi Béla és Tölgyessy Artúr), de senki sem tudta elérni azokat a mélységeket és magasságokat, mint Mészöly.

Gyönyörűek naplementes faluvégél, a poros útjainkon poroszkáló tehennel, a Balaton nádai, halásznépének csendes életmódját megörökítő képei. A nyugalom, a békesség, az elvégzett napi munka felett érzett öröm boldogsága árad ezekről a művekről, amelyeket finom, ecsetével utólréhetetlen szinharmoniajával igen kisméretű deszkalapokon festett: s mégis, monumentális hatással vannak, mert annyi levegő s hangulat árad róluk, amennyi csak a művész lelkével szemlélt életem életben található. Legközelebb Mészöly tájképeit Lotz Károly alföldi képei álmak, de Lotz hamarosan áttért a nagyméretű kartonokra s freekóival lett világhíressé, míg Mészöly mindvégig megmaradt a maga kisebb méretei között.

Sikere olyan nagy volt, hogy külföldi műkereskedők a barbizoni mesterek képei gyanánt vitték piacra műveit s ezzel csak akkor hagytak fel, amikor a magyar művészek jelesei tiltakoztak Mészöly magyarságának elsikkasztása ellen.

A nagy mester 1887 december 12-én, tehát éppen ötven év előtt halt meg. Szép s méltó gesztus volna műveiből emlékkiállítás rendezni, hiszen a mai generációnak fogalma sincs azokról a szépségekről, amikkel Mészöly a magyar tájak ezinekebe komponált hymnusát elzengte.

H. Ö.

Kávéházakban, vendéglőkben kérje mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

TYP
A legbiztosabb
hajtó

LEGUJABB

Anglia új Népszövetséget tervez

Az alsóházban kérdést tettek Chamberlain miniszterelnökhöz az összes nagyhatalmak együttműködése érdekében

Londonból jelentik: Maclay munkáspárti képviselő az alsóházban fontos kérdéssel fordult Chamberlain miniszterelnökhöz. Utalt arra, hogy most már csak Franciaország, Anglia és Szovjet-Oroszország az egyedüli nagyhatalmak, melyek még tagjai maradtak a Népszövetségnek. Erre való tekintettel az angol kormány nem látja-e szükségesnek azt a kezdeményezést, hogy a Népszövetség alapjait és sza-

bályzatát módosítsák s nem akar-e azon fáradozni, hogy valamennyi nagyhatalmat új Népszövetségbe tömörítsen.

Chamberlain a kérdésre azt válaszolta, hogy már küldött ki egy bizottságot a népszövetségi szabályzat módosításának a megtervezésére. A bizottság az összes szempontokkal foglalkozni fog

A gyorsvonat Botfalunál elűtötte a csiki autóbust

Bucuresti. Sajtó tud. Kedden reggel Botfalu közelében a Csik és Gyergyó felől jövő autóbust a sínen találta a 401. számú gyorsvonat. A teljes sebességgel haladó gyorsvonat darabokra zúzta szét az autóbust s utasai közül öten életüket veszítették, 9-en pedig súlyos sérüléseket szenvedtek. A halottak kilitét még nem állapították meg. Brassóból azonnal bizottság szállt ki a sze-

renceétlenség színhelyére. A vezetőügyész szerint a halálos karambolért az autóbusz vezetőjét terheli a felelősség. A sofőr ugyanis felemelte az egyik sorompót, a síre hajtott kocsijával, de már a másik sorompót nem tudta fölemelni, hogy a robogva jövő gyorsvonat elől tovább tudjon haladni.

A kínai csapatok észak felé menekülnek Nankingból

Tízezer japán és harmincezer kínai katona esett el a főváros ostromában

Sanghaiból jelentik: Csang-Kai-Sek tábornok elrendelte a főváros kiürítését. Ujabb londoni jelentés szerint a japán csapatok az éjszaka folyamán befejezték Nanking elfoglalását. A japánok éjjel 11 órakor megszállták Csang-Kai-Sek nankingi palotáját. A kínai védősereg maradványai a Csungsan felé vezető uton vonulnak a Jangese folyó mentén felfelé. A kínaiak utközben legyújtanak minden épületet. Az eddigi jelentések szerint Nanking elfoglalásánál tízezer japán és harmincezer kínai katona vesztette életét.

Sanghaiból jelentik: Ugy tudják, hogy Matsui tábornagy a jövő hét keddjén tartja Nankingba a japán csapatok ünnepélyes bevonulását.

ANGOL ÉS AMERIKAI FLOTTA-TÜNTETÉS JAPAN ELLEN?

Londonból jelentik: Egyes lapok úgy értesültek, hogy Anglia és Amerika közös flottatüntetést rendez. Ezt a hirt azonban illetékes helyen cáfolják. A „Daily Herald” értesülése szerint az angol és amerikai kormány jegyzéket juttat el Tokióba. A jegyzékek egymástól függetlenül lesznek, de azonos szövegűek, melyekben időhatárt tűznek ki a jóvátételre és jövőre vonatkozó biztosítékok nyújtására.

A JAPAN CSÁSZÁR MAGA INTÉZKEDIK A LEBOMBÁZOTT AMERIKAI HAJÓÉRT VALÓ ELEGTÉTELADÁS FELŐL.

Tokióból jelentik: A japán tengerészetiügyi miniszter és vezérkari főnök kihallgatáson jelent meg a japán császárnál, akinek jelentést tettek az angol és amerikai hajók bombázásáról és elsüllyesztéséről. Japán illetékes körökben hangoztatják, hogy a tengerész hatóságok egyáltalában nem fognak kibuvót keresni és vállalják a teljes felelősséget és bocsánatkérést. Teljes kártérítést ajánlanak fel. A

nankingi ostrom alkalmával a japán repülőgépek 3000 méter magashól bugórepüléssel ereszkedtek le 2000 méter magasságig és onnan vették támadás alá a Jangese folyón haladó hajókat, melyek a kínai katonák szállításával szorgoskodtak. A repülőgépek az említett magasságból természetesen nem tudták megkülönböztetni, hogy a folyón mozgó hajók között nemkínaiak is vannak.

PEKINGBEN UJ ÉSZAKKINAI URALOM ALAKUL.

Pekingből jelentik: Az új északkinai uralmat visszaállítják Pekingben. A középületekre ötsávos lógót tűznek ki, az Észak-Kínában és Mandzsuriában élő öt népfaj jelképeként.

A választójogi reform Magyarországon

A német birodalmi ifjúsági vezér Budapesten

Budapestről jelentik: A kormány tagjai hétfőn délután minisztertanácsot tartottak, amelyen először a választójogi törvényjavaslatot tárgyalták meg és annak megvitatásra került szakaszait általánosságban elfogadták. A további szakaszaival kedden foglalkozik a minisztertanács.

Budapestről jelentik: Baldur von Schirach német ifjúsági vezér hétfőn délután 5 órakor Budapestre érkezett. Fogadtatására megjelent a Mátyás-földi repülőtéren Vlasič Gyula kultuszminisztériumi államtitkár.

Archiadatok

Egy szó ára 3 lei, vastag betűvel 6 lei. „Cím a kiadóban” még további 10 lei. Álláskeresőknél 330% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lei. Első szó mindig vastag betűvel lesz szedve. — Megfelelő kötésnél kedvezmény.

Lakás

Utcai
3 szoba előszobás, fürdőszobás lakás azonnal kiadó. Nagyvárad, Str. Aurel Vlaicu (v. Vámház-u.) 31-a.

Egyszobás konyhás
lakás január 1-re kiadó. Lehetőleg gyermektelen házaspárnak. Oradea, Str. Tache J. J. 40. szám.

Kiadó
3 szobás magánház azonnal. Oradea, Str. Barieri 5. szám. Colonia Pogány.

Különféle

Hangversenyzongora
eladó. Oradea, Strada Bratianu 27. szám.

Rádió:
Philips és más gyártmányú karácsonyfadísz, fotócsikkek, játékok, albumok. Kézenyelves részletfizetések. I. Barbier, Zombolya, Temes megye.

Köszörműtessünk
ifj. Kelemen közörműtessünk, Nagyvárad, P. Mihail Viteazul (v. Kossuth Lajos-utca sarok.)

Fehérnemű foltozást
vállalok, házhoz is megyek. Cimeket a kiadóba kérek.

Kombinált
szoba, konyha butor, olcsón eladó. Értekezni Berecz cukrászdában, Oradea, Strada Vlahuța 6. szám.

Tarján
órás és ékszerész. Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 8. Javítások szakszerűen készülnek.

Kioldvasott
ujtságot és folyóiratokat kérünk kórházi betegek részére. Leadható a kiadóhivatalban.

Alkoholizmus

Kerések
azonnali belépésre állandó munkára gyakorlott ezüstszerzősegédet. Jelentkezni: Joan Ghindean, Beszterce (Naszód m.) Str. Regina Maria 23. szám.

Perfekt főzőnő
éves bizonyítványokkal bejáró főzőnőnek ajánlunk. Cím: Nagyvárad Anton Pann (v. Bölcsőde) utca 7. szám.

Perfekt géphímzőnő
aki kézimunkához ért, állandó alkalmazást nyerhet vidéki városban. „Azonnal” jellegre a kiadó továbbít.

Magánház
2 szoba és üzlethelyiséggel eladó. Oradea, Str. Cantacuzino 36.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Adás-vétel

Herbst
ékezeráruhaza, Nagyvárad, Regele Ferdinand 3. Zsebóra, ébreesztőórák 130, 150, 200 lei. Doxa, Omega, Schaffhausen órák 900, 1000, 1200, 1500, 3000 lei. Női aranyórák, férfi aranyórák 700, 800, 1200, 2, 4, 8 ezer lei. 14 karátos karika arany gyűrű 300, 500, 600 lei. Valódi ezüst tárgyak gramja 450—5—5 és fél lei. Veszék aranyat, ezüstöt, briliánsot.

Vasalópárna,
ujjafa, szabóollók eladók. Bodnár, Nagyvárad, Tache J. J. J. (v. Körösutca 45. szám.

Eladó
egy vas gyermekszánkó és 3+1 lámpás hálózati rádió, használt, Nagyváradon, Vasile Conta (v. Halász) utca 4. szám

Olcsó ház
Bratianu (v. Szaniszló) utca mellett eladó egy 12 helyiségből, pincéből álló ingatlan, 20 méter utcafronttal, 250 ezer leiert sürgősen. — Üzemeknek kiválóan alkalmas. Érdeklődni: Nagyváradon, Str. Nicolae Zsiga (v. Lukács György-utca) 46. szám.

Veszék
mindenféle ocska ruhaneműt, agyneműt, matracot, varrógépet, könyveket, makulatura papírt, ócskavasat, általában a házban lévő mindennemű felesleges heverő dolgot. Levelezőlap hívásra házhoz jövök. Cím: Klein Dezső, Nagyvárad, Str. Buda Deleanu 2.

Vennék
egy háromnegyedes, esetleg egész női biciklit, Nagyvárad, Strada Mica 2. szám.

Egy
jókabban lévő női Singer varrógépet megvételre keresek. Oradea, Str. Cuza Voda 62. sz. kapualj bal.

Használt boroshordók
eladók. Oradea, Strada Lahovary 8. szám.

Eladó
Oradeán Str. Petőfi 24. sz. ház mellett ház, 19 m. hosszú fronttal cca 400 m². Érdeklődni: Stefani M. Str. Petőfi 24. Oradea.

Eladó
jókabban lévő konyha berendezés, Oradea Boulevard Regele Ferdinand 16. I. emelet.

Egy buldog
kölyök kutya olcsón eladó. Oradea, Strada A. Muresan 12. szám.

Vaskályha
teljesen jókabban lévő eladó. Oradea, Strada Scoalei 10. szám.